

PŘÍKLAD ŘEŠENÍ KRAJINY

v Generelu krajinných úprav Nový Malín

ING. ARCH. VLADIMÍR DUJKA

ING. PETR DUJKA, RNDR. JIŘÍ DUJKA

Konference Změna klimatu – změna přístupu

Třeboň, 16. září 2021

OBSAH PREZENTACE

I. VIZE KRAJINY

II. GENEREL KRAJINNÝCH ÚPRAV

A. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

B. VSTUPNÍ DATA

C. ANALÝZA

D. NÁVRH ZÁKLADNÍCH OPATŘENÍ V KRAJINĚ

E. NÁVRH DALŠÍCH OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ

F. PREDIKCE A PROGNÓZA

I

VICE KRAJINY

VICE KRAJINY

Zásady

- **Vize budoucí krajiny** = stanovit vizi budoucího využívání a uspořádání krajiny, která bude odpovídat predikovaným podmínkám 21. století – dosud se většinou vychází z představy, že by se měla krajina navrátit tam, kde byla přibližně v polovině 20. století
- (Trvale) **Udržitelná krajina** by měla být založena na **principu tří E**: **ekologická / ekologicky stabilní** (příroda), **ekonomická** (peníze, zisk) **a estetická** (hodnoty). Krajina je obhospodařovatelná velkou mechanizací, která ale respektuje místní podmínky (nedochází k utužování půdy, zvyšování eroze, snižování ekologické stability, ...)

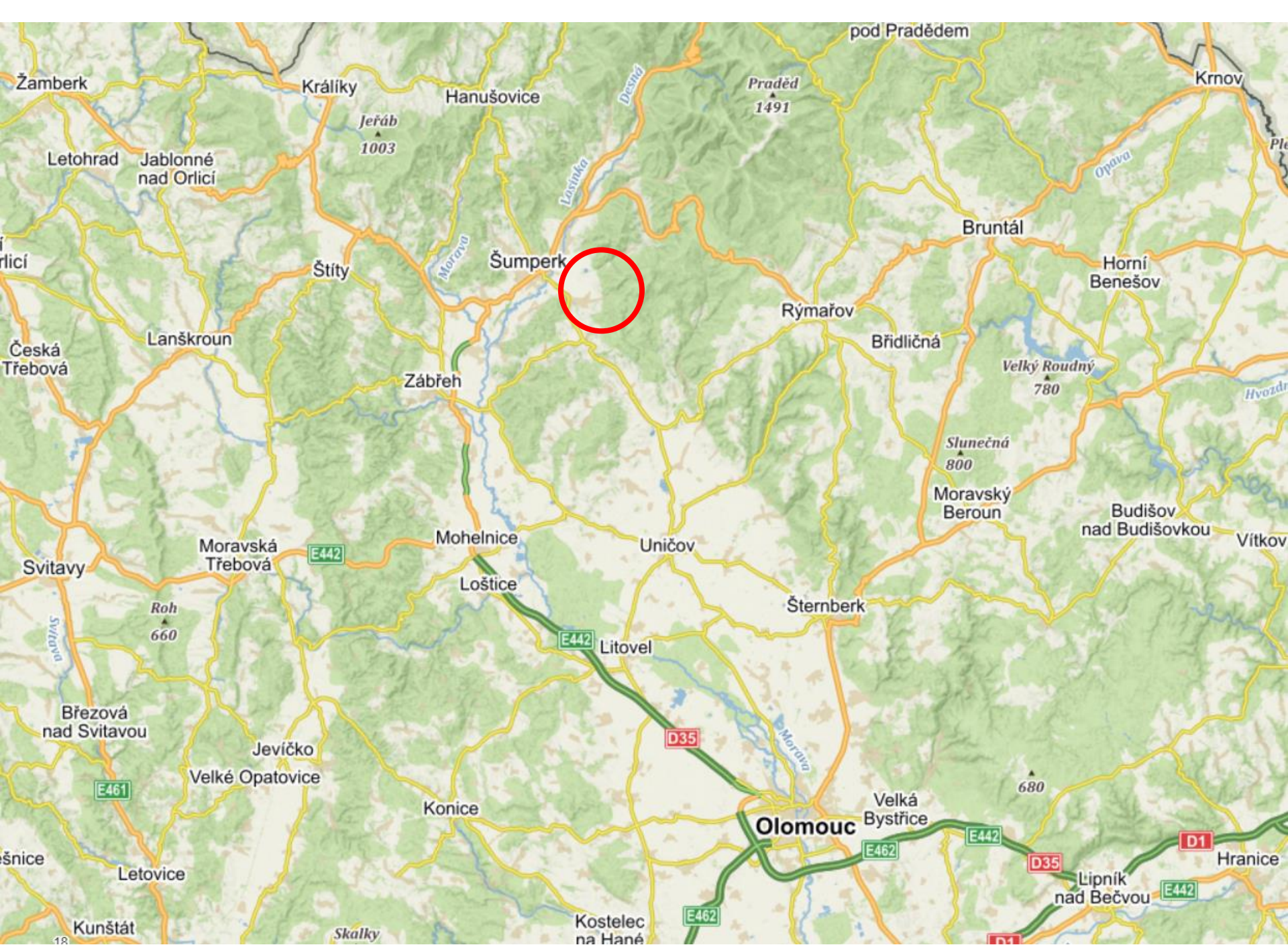
GENEREL KRAJINNÝCH ÚPRAV

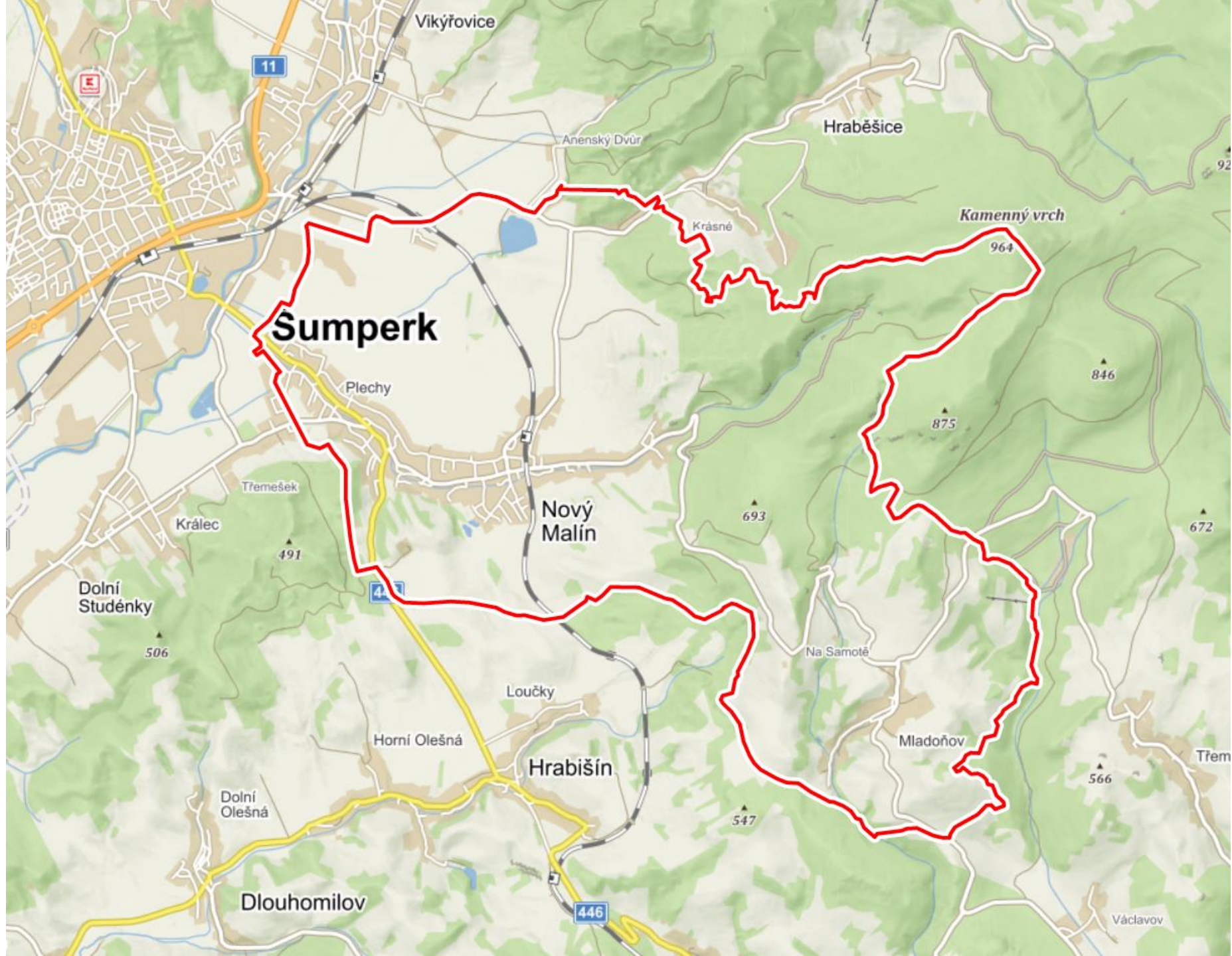
A. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

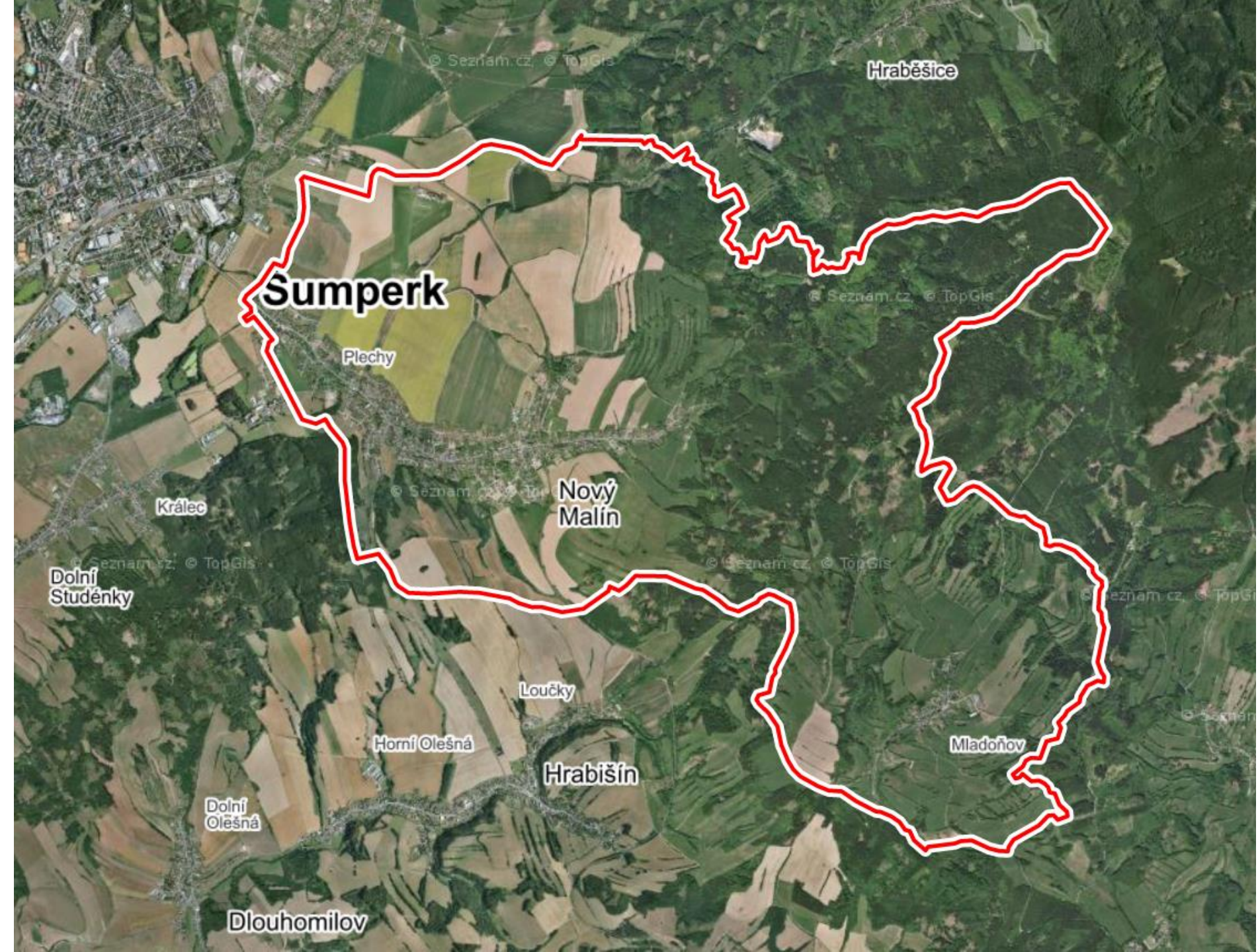
GENEREL KRAJINNÝCH ÚPRAV

PŘEDMĚT A CÍLE ZPRACOVÁNÍ GENERELU

- **Generel krajinných úprav** je definován jako kombinace **strategického** (vize zlepšení krajiny), **územně plánovacího** (lokalizace opatření a jeho vazba na územní plán) a **manažerského** dokumentu (realizace v určeném čase).
- **Cílem zpracování generelu** bylo jednak vytvoření dokumentace sumarizující podklady pro **uchování** (ochranu) a **rozvíjení** jednotlivých krajinných potenciálů, **jednak** konkrétní průmět – **lokalizace** – možných řešení, opatření nebo námětů **do území**.
- Generel krajinných úprav **řeší celé správní území obce Nový Malín**, tj. k.ú. Nový Malín a k.ú. Mladoňov u Oskavy.

Hraběšice

Sumperk

Plechý

Králec

Dolní
Studénky

Nový
Malín

Loučky

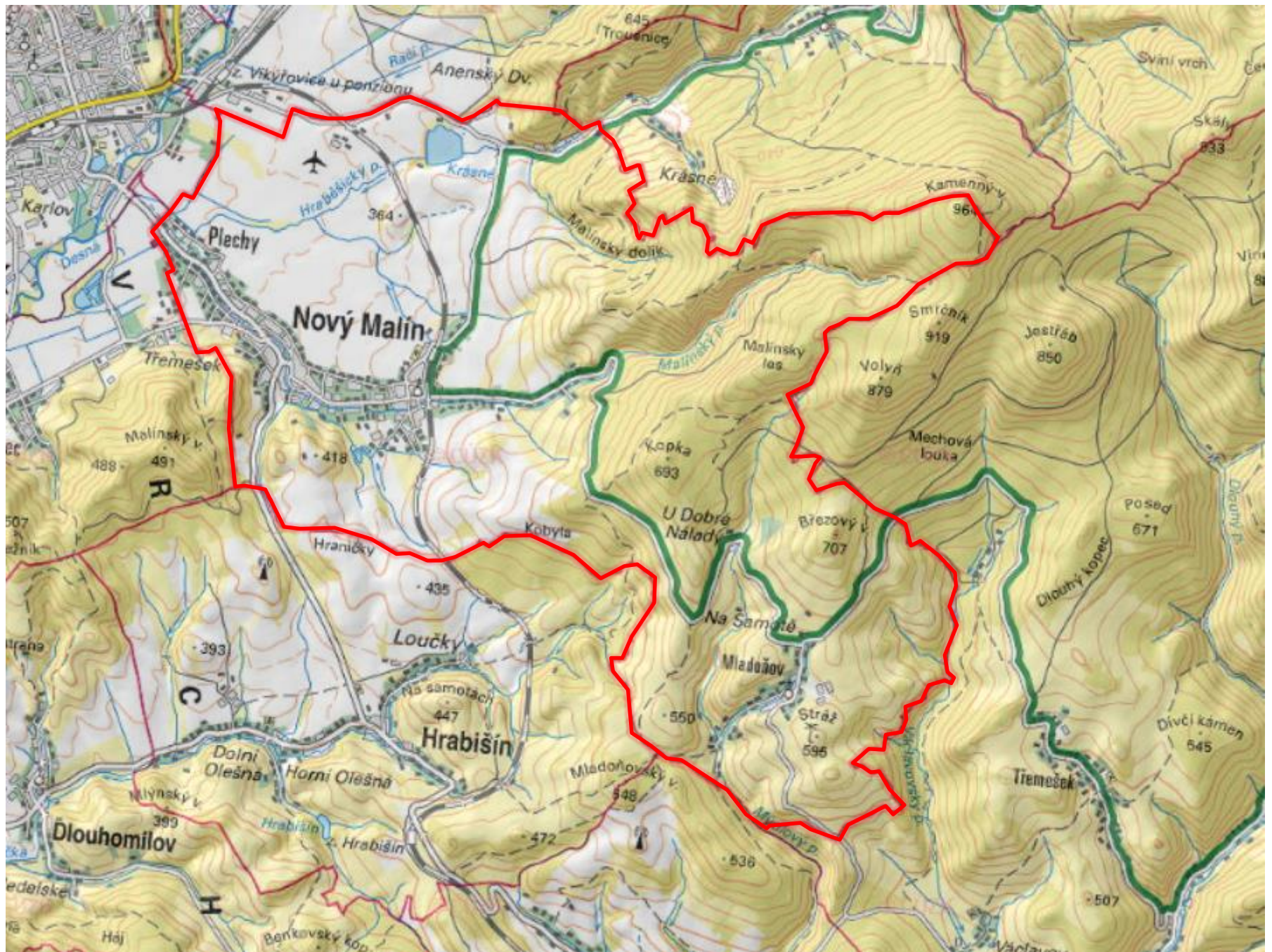
Horní Olešná

Dolní
Olešná

Dlouhomilov

Hrabišín

Mladoňov

GENEREL KRAJINNÝCH ÚPRAV – OBSAH

A. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

B. VSTUPNÍ DATA

C. ANALÝZA

D. NÁVRH ZÁKLADNÍCH OPATŘENÍ V KRAJINĚ

E. NÁVRH DALŠÍCH OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ

F. PREDIKCE A PROGNÓZA

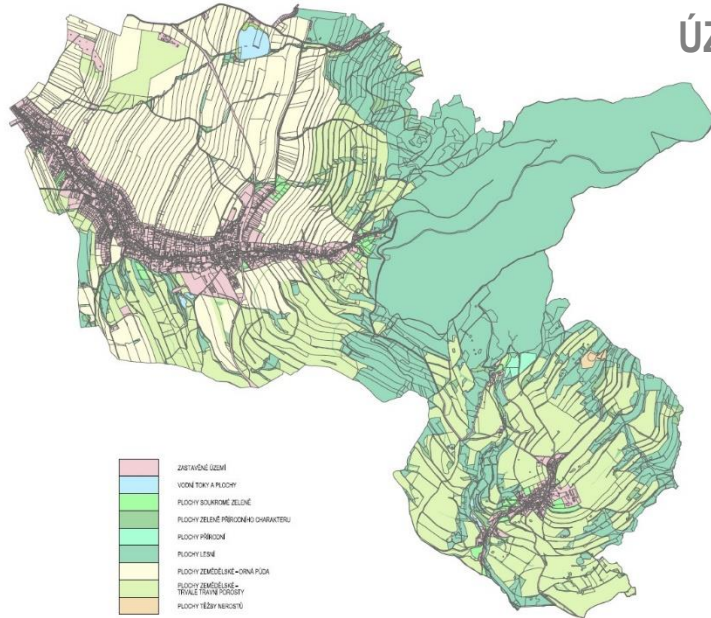
Poskytovatel dat	Název datové sady	Typ dat
Výzkumný ústav melioraci a ochrany půdy, v.v.i. (VÚMOP)	Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí – vyjádřená dlouhodobým průměrným smyvem půdy G (možno vyjádřit i jako třídy nebo stupně erozního ohrožení)	placená
	Přípustné ztráty půdy vodní erozí s ohledem na dlouhodobé zachování funkcí půdy a její úrodnost	placená
	Trvale zamokřené půdy	placená
	Periodicky zamokřené půdy	placená
	Plochy vysychavých půd a půd ohrožených nedostatkem vláhy	placená
	Potenciální zranitelnost spodních vrstev půdy utužením	placená
	Potenciální ohroženost zemědělské půdy dehumifikací	placená
	Stanovištní a půdní podklady pro zatravňování	placená
	Bonitně půdní ekologické jednotky	placená
	Potenciální zranitelnost půd acidifikací	placená
Ústav pro hospodářskou úpravu lesa (ÚHÚL)	Data lesnické typologie za PLO 28 – Hrubý Jeseník	placená
Infrastructure for Spatial Information in Europe (INSPIRE)	Ortofoto České republiky	placená
	Digitální model reliéfu České republiky 5. generace (DMT 5G)	placená
	Corine Land Cover 2018	veřejná
	Zranitelné oblasti	veřejná
	Útvary povrchových vod	veřejná
	Útvary podzemních vod	veřejná
	Chráněné oblasti přirozené akumulace vod	veřejná
	Záplavová území	veřejná
	Ochranná pásma vodních zdrojů	veřejná
Výzkumná ústav vodohospodářský	Digitální databáze vodohospodářských dat (DIBAVOD):	veřejná

B. VSTUPNÍ DATA

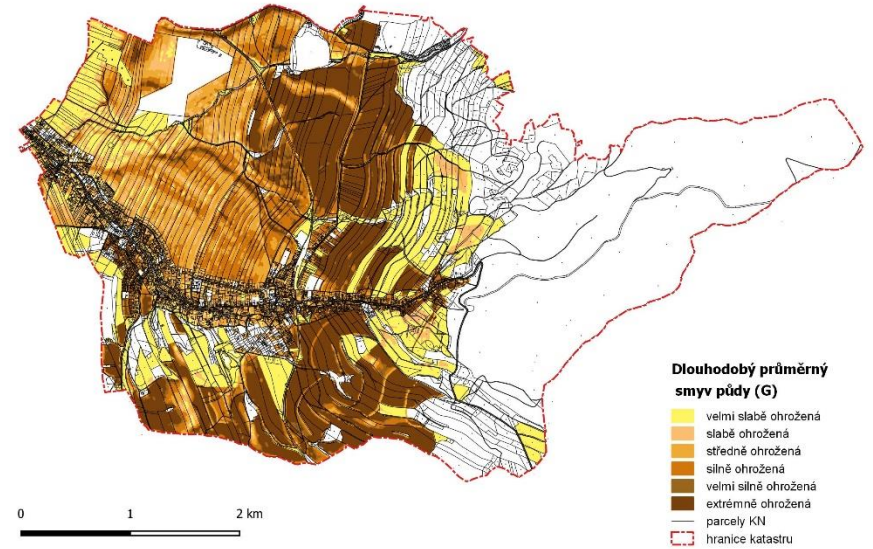
B. VSTUPNÍ DATA

- B.1. Aktuální stav využití území, hodnoty a potenciály řešeného území
- B.2. Půdy
- B.3. Hydrologie
- B.4. Lesy
- B.5. Deklarovaná ochrana přírody
- B.6. Ekologická stabilita
- B.7. Biotopy
- B.8. Krajinný ráz
- B.9. Místa ekologických rizik

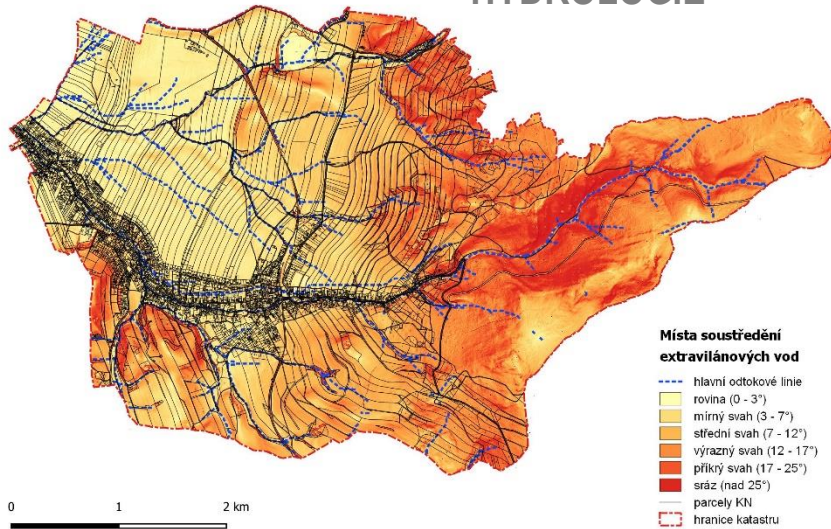
AKTUÁLNÍ STAV ÚZEMÍ

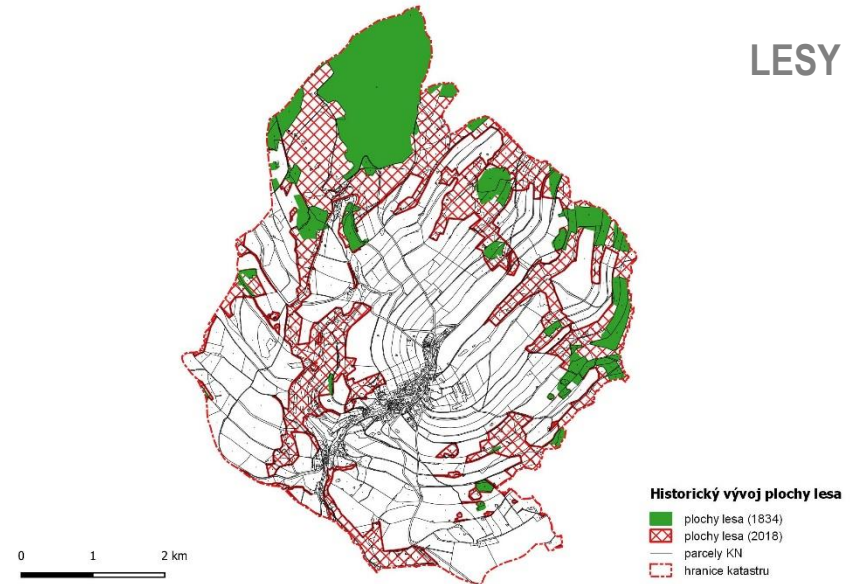
PŮDY

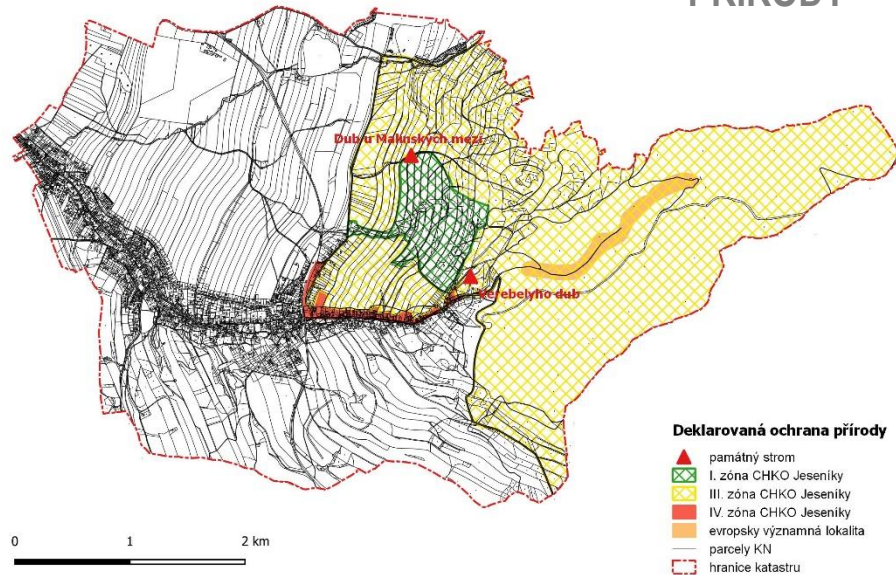
HYDROLOGIE

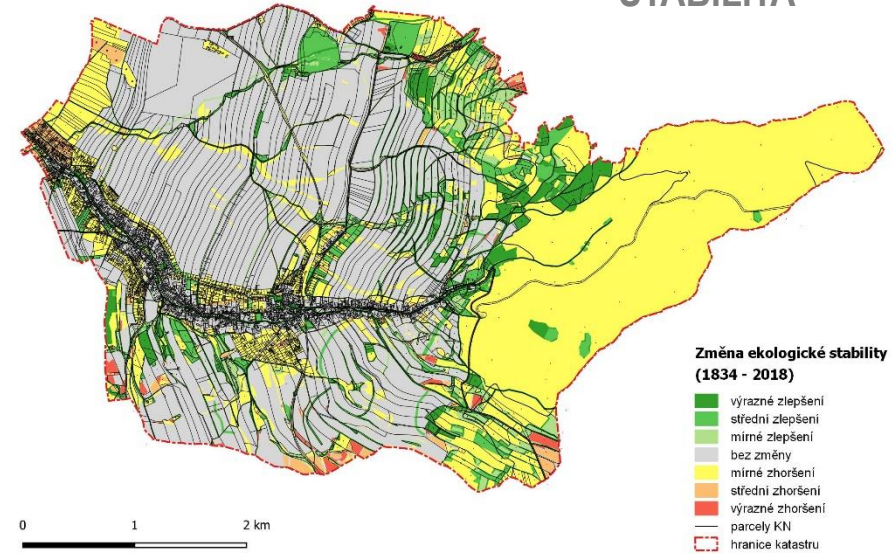
LESY

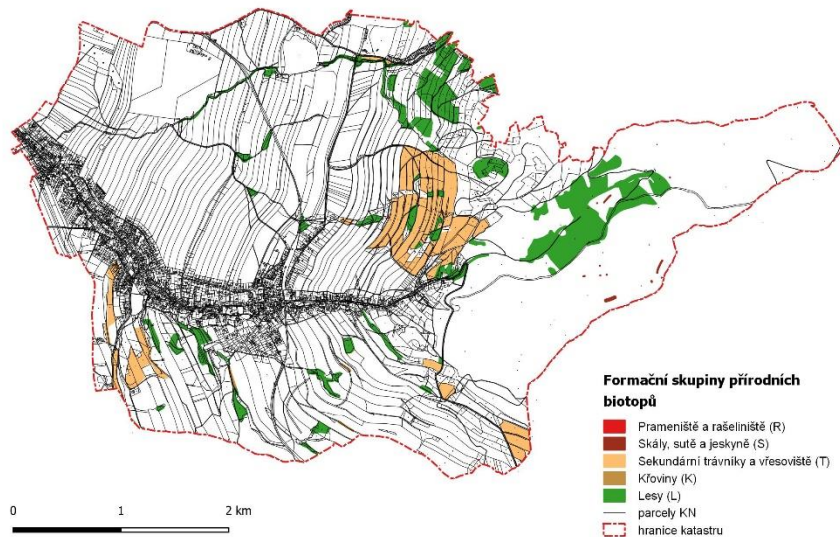
DEKLAROVANÁ OCHRANA PŘÍRODY

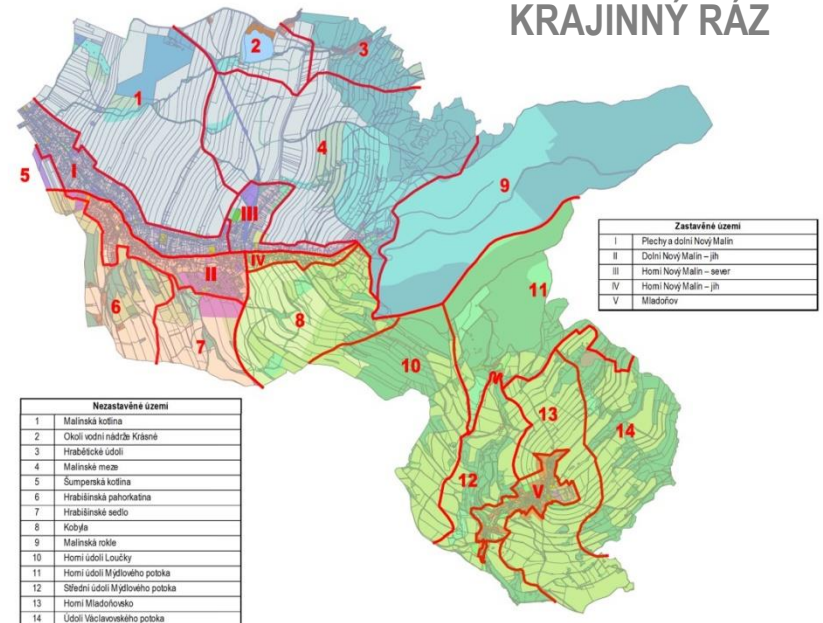
EKOLOGICKÁ STABILITA

BIOTOPY

KRAJINNÝ RÁZ

C. ANALÝZA

C. ANALÝZA

1. VYMEZENÍ KRAJINNÝCH POTENCIÁLŮ

- Vymezení pojmů
- Vymezení potenciálů v řešeném území
- Charakteristiky vymezených krajinných potenciálů v řešeném území

• 2. ANALÝZA OHROŽENÍ A RIZIK

- Rozbor vymezených krajinných potenciálů v řešeném území

• 3. SWOT ANALÝZA

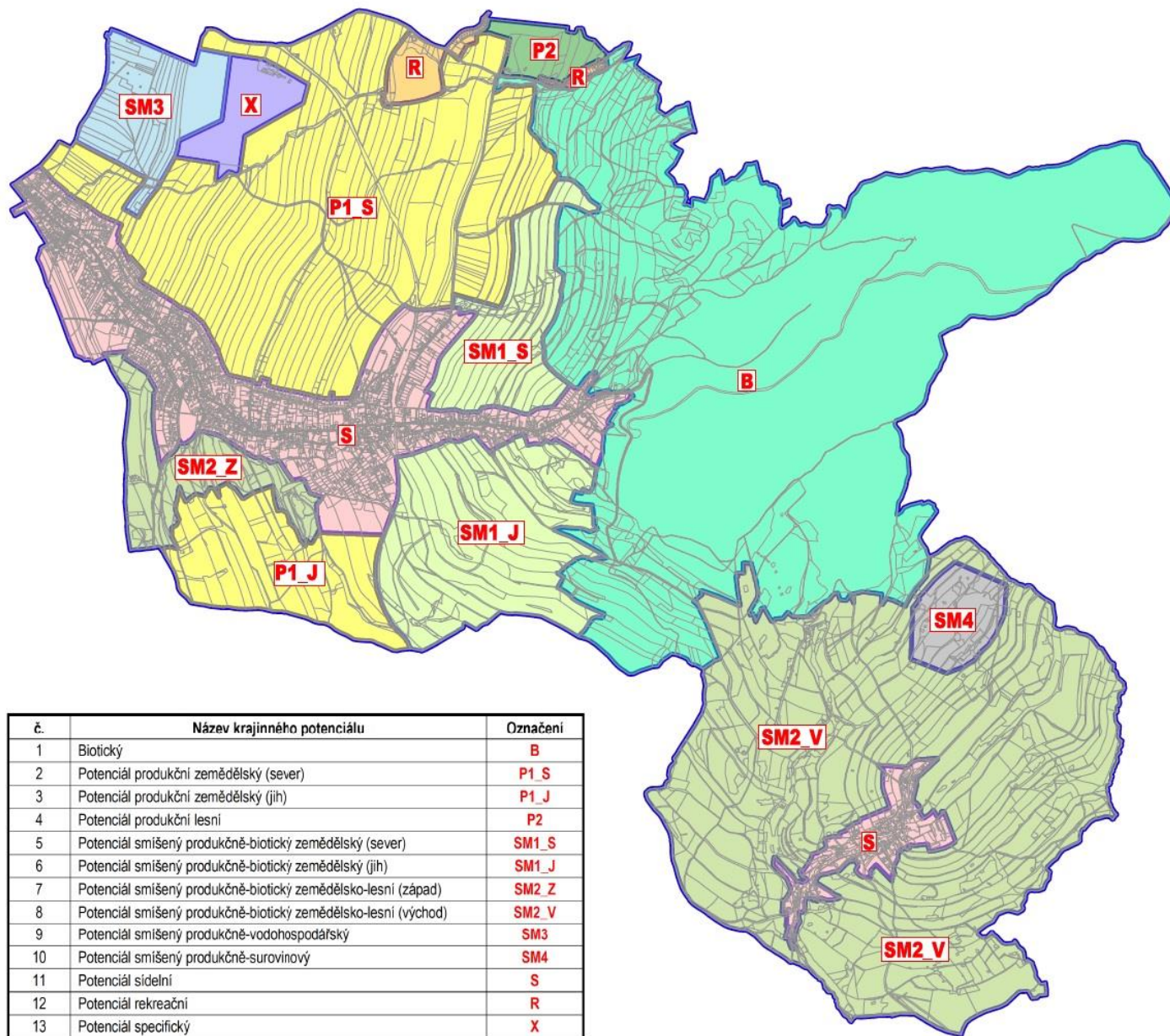
•

POTENCIÁL = souhrn možností, schopností, vhodností, předpokladů území/krajiny pro určitou činnost.

VYMEZENÍ POTENCIÁLŮ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ

č.	Název krajinného potenciálu	Označení
1	Biotický	B
2	Potenciál produkční zemědělský (sever)	P1_S
3	Potenciál produkční zemědělský (jih)	P1_J
4	Potenciál produkční lesní	P2
5	Potenciál smíšený produkčně-biotický zemědělský (sever)	SM1_S
6	Potenciál smíšený produkčně-biotický zemědělský (jih)	SM1_J
7	Potenciál smíšený produkčně-biotický zemědělsko-lesní (západ)	SM2_Z
8	Potenciál smíšený produkčně-biotický zemědělsko-lesní (východ)	SM2_V
9	Potenciál smíšený produkčně-vodohospodářský	SM3
10	Potenciál smíšený produkčně-surovinový	SM4
11	Potenciál sídelní	S
12	Potenciál rekreační	R
13	Potenciál specifický	X

VYMEZENÍ POTENCIÁLŮ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ

PŘÍKLAD DEFINICE JEDNOTLIVÝCH POTENCIÁLŮ

Potenciál biotický (B)

Biotický potenciál vychází z přírodních podmínek a je definován svými schopnostmi vytvářet, uchovávat a rozvíjet stanovištně přirozená společenstva ve stavu dynamické rovnováhy, která zajišťuje tvorbu ekologicky stabilních pozemků a přírodně stabilní krajiny.

Potenciál primárně produkční (P)

Primárně produkční potenciál vychází z přírodního potenciálu krajiny a je definován svými schopnostmi být ekonomicky využit z hlediska primárního ekonomického sektoru.

Potenciál produkční zemědělský (PZ)

Území vhodné zejména pro zemědělskou rostlinnou prvovýrobu, podmíněné bonitně hodnotnými půdami, vhodnou sklonitostí a hloubkou půdy. Produkční zemědělský potenciál vylučuje výsadbu víceletých kultur pro produkci biomasy (zejména plantáže rychle rostoucích dřevin).

Potenciál produkční lesní (PL)

Území vhodné a využitelné pro provozování lesnické prvovýroby a lesnické výroby přidružené na pozemcích určených k plnění funkcí lesa. Primárním využitím stanovišť s lesními porosty v různém stádiu vývoje je hospodářský les ve smyslu § 9 lesního zákona.

PŘÍŘAZENÍ VÁHY HODNOTÁM VSTUPNÍCH DAT DLE VÝZNAMU PRO DANÝ POTENCIÁL (0-3)

		Sídelní	Biotický	Rekreační	Produkčně zemědělský	Produkční lesní	Smišená produkčně- biotický zemědělský	Smišený produkčně- biotický zemědělsko- lesní	Smišený produkčně- vodohospod ářský	Smišený produkčně- surovinový	Specifický
		S	B	R	P1	P2	SM1	SM2	SM3	SM4	X
Skeletnatost	bezskeletovitá, s příměsí	0	0	0	3	0	3	3	3	0	0
	slabě skeletovitá	0	0	0	2	0	1	1	2	0	0
	středně skeletovitá	0	0	0	1	0	2	2	1	0	0
	silně skeletovitá	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
Hloubka půdy	půda hluboká	0	0	0	3	0	3	3	3	0	0
	půda středně hluboká	0	0	0	2	0	2	2	2	0	0
	půda mělká	0	0	0	1	0	2	2	1	0	0
Dlouhodobá průměrná ztráta půdy	velmi slabě ohrožená	0	0	0	3	0	3	3	3	0	0
	slabě ohrožená	0	0	0	3	0	3	3	3	0	0
	středně ohrožená	0	0	0	2	0	2	2	2	0	0
	silně ohrožená	0	0	0	1	0	2	2	2	0	0
	velmi silně ohrožená	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
	extrémně ohrožená	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
Stupeň erozního ohrožení	žádná nebo nepatrná eroze	0	0	0	3	0	3	3	3	0	0
	střední eroze	0	0	0	2	0	2	2	2	0	0
	silná eroze	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
	velmi silná eroze	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
Kategorie erozní ohroženosti (DZE S)	erozně neohrožena	0	0	0	3	0	3	3	3	0	0
	mírně erozně ohrožená	0	0	0	2	0	2	2	2	0	0
	silně eroze ohrožená	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
Půdní vlhkost	periodicky zamokřené půdy	0	0	0	1	0	2	2	3	0	0
	trvale zamokřené půdy	0	0	0	1	0	1	1	3	0	0
	vysychavé půdy	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
Plochy meliorací	meliorace	0	0	0	3	0	2	2	1	0	0
Zranitelnost spodních vrstev utužením	zanedbatelná	0	0	0	3	0	3	3	3	0	0
	nízká	0	0	0	2	0	2	2	2	0	0
	nižší střední	0	0	0	2	0	2	2	2	0	0
	vyšší střední	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
	vysoká	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
Půdy náchylné k acidifikaci	zanedbatelná	0	0	0	3	0	3	3	3	0	0
	nízká	0	0	0	3	0	3	3	3	0	0
	nižší střední	0	0	0	2	0	2	2	2	0	0
	vyšší střední	0	0	0	2	0	2	2	2	0	0
	vysoká	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
	nehodnoceno	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Do 30 ha	0	0	0	2	0	3	3	3	0	0
Velikost půdních bloků	Nad 30 ha	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0
	zanedbatelný	0	1	0	0	1	1	1	1	0	0
Stupeň odolnosti lesních půdy vůči nutriční degradaci	nízký	0	1	0	0	1	2	2	2	0	0
	průměrný	0	2	0	0	2	2	2	2	0	0
	vysoký	0	3	0	0	3	3	3	3	0	0
	mimořádný	0	3	0	0	3	3	3	3	0	0
		0	3	0	0	3	3	3	3	0	0

Skupina jevů v území, které jsou rizikové (stupeň 1) ve vztahu k produkčně zemědělskému potenciálu (P1) v území.

1. Zranitelnost půd utužením

Orange Vyšší střední riziko

Yellow dashed line Vysoké riziko

2. Zranitelnost půd acidifikací

Brown Vysoké riziko

Prvky ÚSES

Green Stávající prvek

Pink Navržený prvek

4. Půdní vlhkost

Cyan Periodicky zamokřené půdy

Purple Trvale zamokřené půdy

5. Ohrožení dlouhodobým průměrným smyvem (G)

Pink Silné

Green Velmi silné

Diagonal lines Extrémní

6. Dehumifikace na zemědělské půdě

Red Vysoká

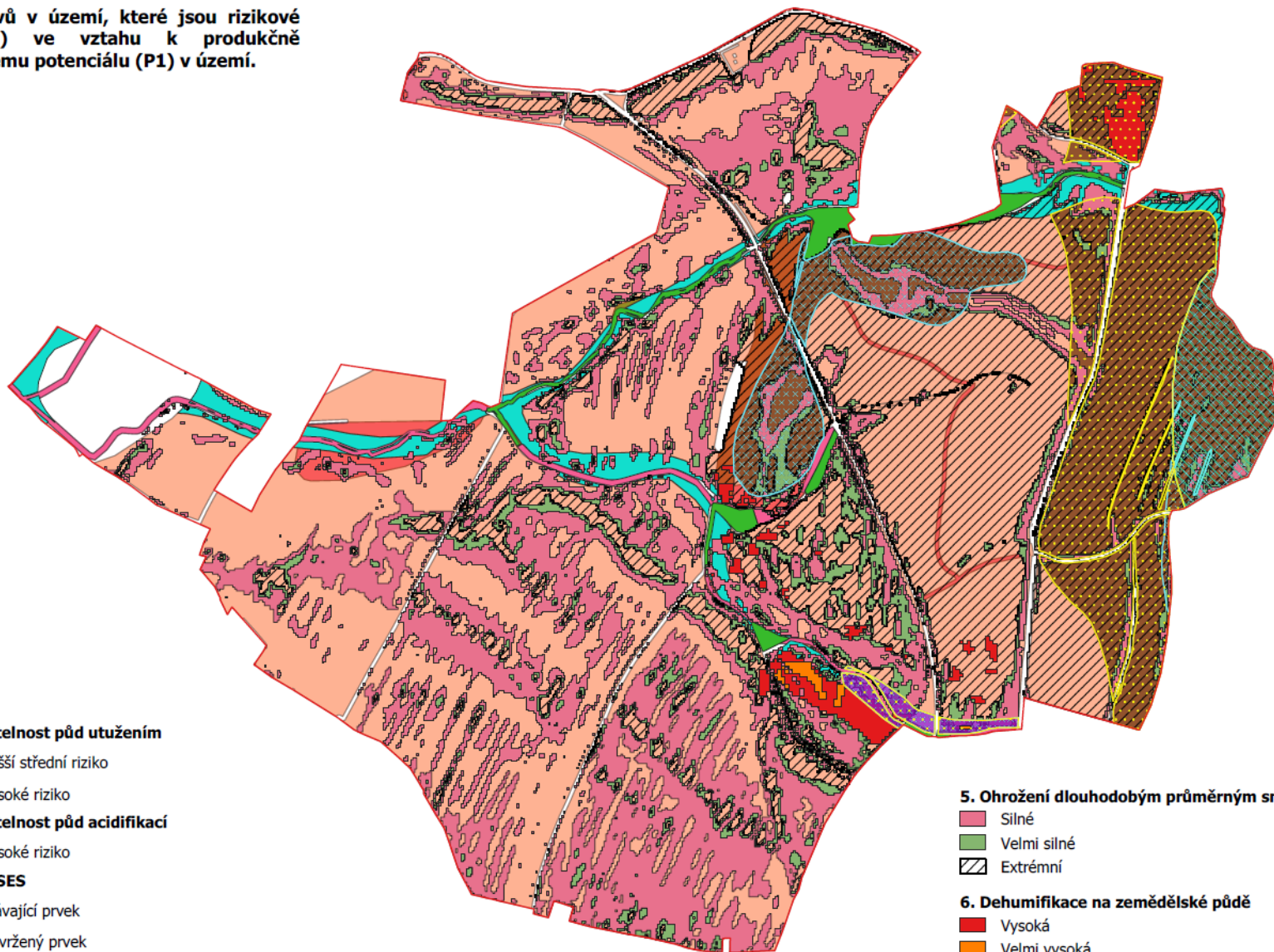
Orange Velmi vysoká

7. Hloubka půdy (skeletnatost)

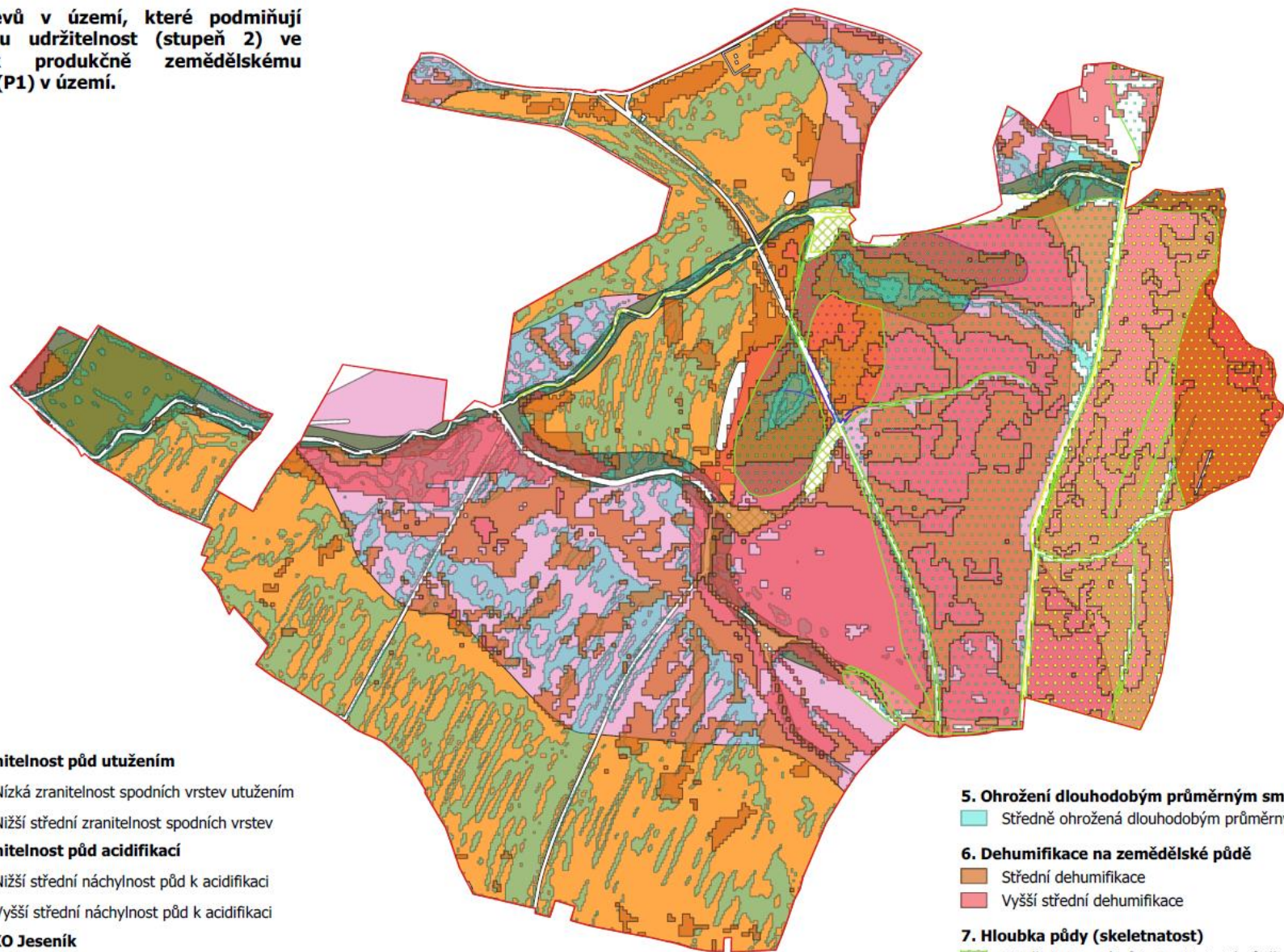
Blue cross-hatch mělká půda

Green cross-hatch středně skeletnatá půda

0 250 500 m

Skupina jevů v území, které podmiňují krátkodobou udržitelnost (stupeň 2) ve vztahu k produkčně zemědělskému potenciálu (P1) v území.

1. Zranitelnost půd utužením

- Nízká zranitelnost spodních vrstev utužením
- Nižší střední zranitelnost spodních vrstev

2. Zranitelnost půd acidifikací

- Nižší střední náchylnost půd k acidifikaci
- Vyšší střední náchylnost půd k acidifikaci

3. CHKO Jeseník

- III. zona CHKO

4. Erozní ohroženost (DSZO)

- Mírně erozně ohrožené půdy (DSZO)

0 250 500 m

5. Ohrožení dlouhodobým průměrným smyvem (G)

- Středně ohrožená dlouhodobým průměrným smyvem

6. Dehumifikace na zemědělské půdě

- Střední dehumifikace
- Vyšší střední dehumifikace

7. Hloubka půdy (skeletnatost)

- Slabě skeletnatá půdy (na hluboké půdě)

8. Přírodní biotopy

- Přírodní biotopy

Skupina jevů v území, které podmiňují dlouhodobou udržitelnost (stupeň 3) ve vztahu k produkčně zemědělskému potenciálu (P1) v území.

1. Plochy meliorací

☒ Meliorace

2. Aktuální dřevinná skladba

■ Zcela odpovídá potenciálu

3. Erozní ohrožení (DSZO)

⋯ Erozně neohrožená půda

4. Ohrožení dlouhodobým průměrným smyvem (G)

■ Velmi slabé

■ Slabé

5. Dehumifikace na zemědělské půdě

■ Mírná

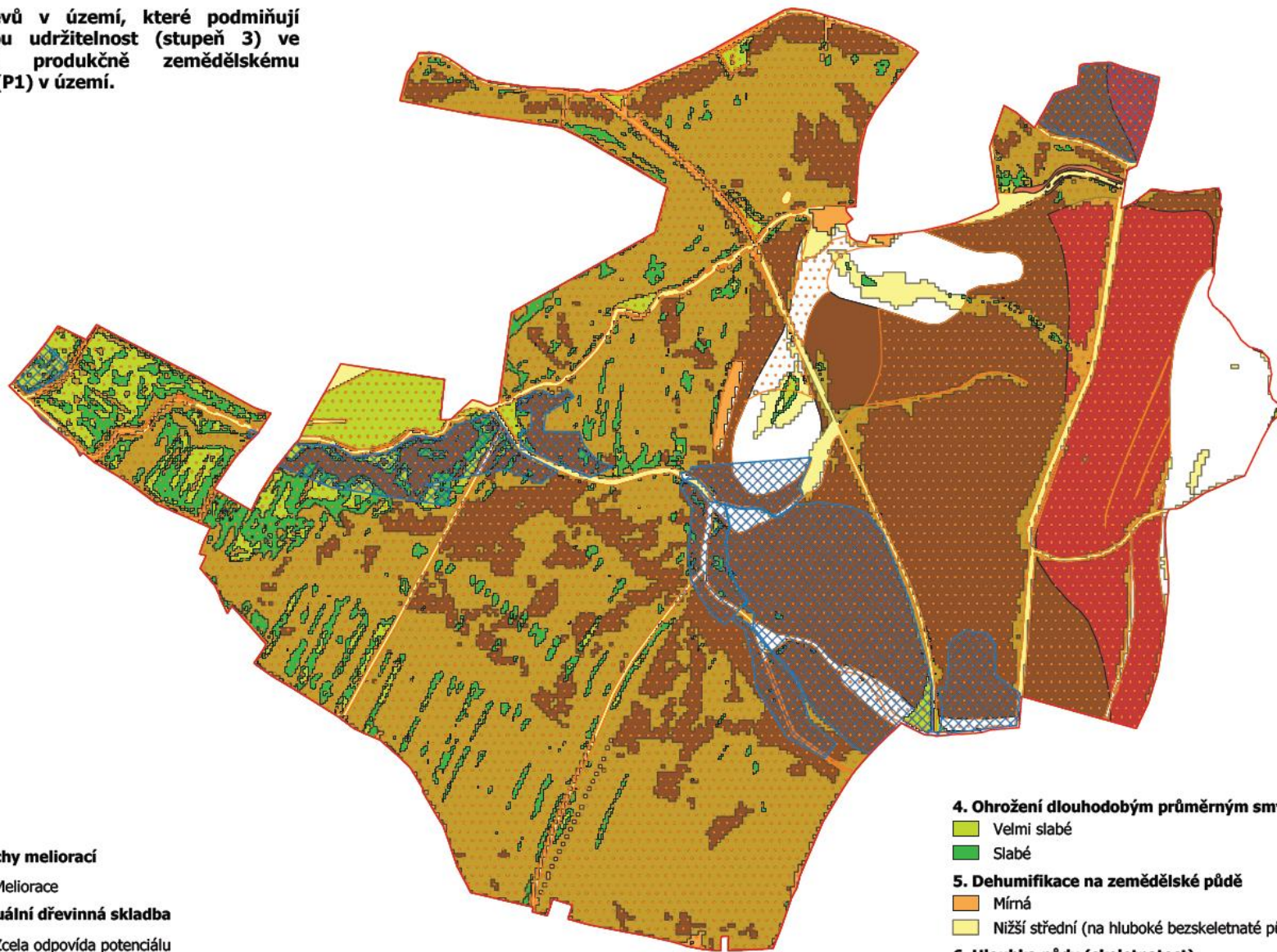
■ Nižší střední (na hluboké bezskeletnaté půdě)

6. Hloubka půdy (skeletnatost)

■ Hluboká půda (60 cm)

■ Hluboká půda (bezskeletnatá, s příměsí)

0 250 500 m

0 250 500 m

ZÓNA 1: tvořena hlubokými bezskeletnatými půdami s mírnou až nižší střední (lokálně vyšší střední) dehumifikací, místy velmi slabě až slabě (středně v jižní části) ohrožené dlouhodobým průměrným smyvem. Převažuje vyšší střední riziko utužení půd. Půda je erozně neohrožena, zčásti se zde nacházejí plochy meliorací.

ZÓNA 2: tvořena hlubokými bezskeletnatými půdami se střední až vyšší střední dehumifikací, středně ohrožené dlouhodobým průměrným smyvem (ostrůvkovitě je ohrožení silné až extrémní), převažuje vyšší střední riziko zranitelnosti půd utužením, s nižší střední (v severní části) a vyšší střední (v jižní části) náchylnosti k acidifikaci.

ZÓNA 3a: tvořena mělkými a slabě skeletnatými půdami, převažuje střední až vyšší střední (ostrůvkovitě s vysoké) riziko dehumifikace, se silným až extrémním ohrožením dlouhodobým průměrným smyvem (v celé ploše zóny) a s vysokým rizikem acidifikace a vyšším středním rizikem utužení půd. Půdy jsou mírně erozně ohrožené.

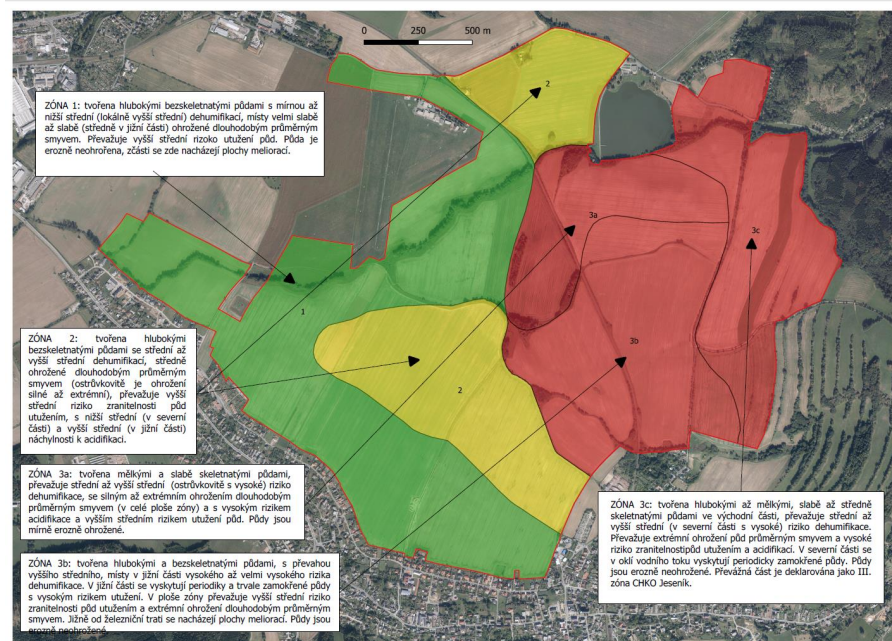
ZÓNA 3b: tvořena hlubokými a bezskeletnatými půdami, s převahou vyššího středního, místy v jižní části vysokého až velmi vysokého rizika dehumifikace. V jižní části se vyskytují periodicky a trvale zamokřené půdy s vysokým rizikem utužení. V ploše zóny převažuje vyšší střední riziko zranitelnosti půd utužením a extrémní ohrožení dlouhodobým průměrným smyvem. Jižně od železniční trati se nacházejí plochy meliorací. Půdy jsou erozně neohroženy.

ZÓNA 3c: tvořena hlubokými až mělkými, slabě až středně skeletnatými půdami ve východní části, převažuje střední až vyšší střední (v severní části s vysoké) riziko dehumifikace. Převažuje extrémní ohrožení půd průměrným smyvem a vysoké riziko zranitelnosti půd utužením a acidifikací. V severní části se v okolí vodního toku vyskytují periodicky zamokřené půdy. Půdy jsou erozně neohroženy. Převážná část je deklarována jako III. zóna CHKO Jeseník.

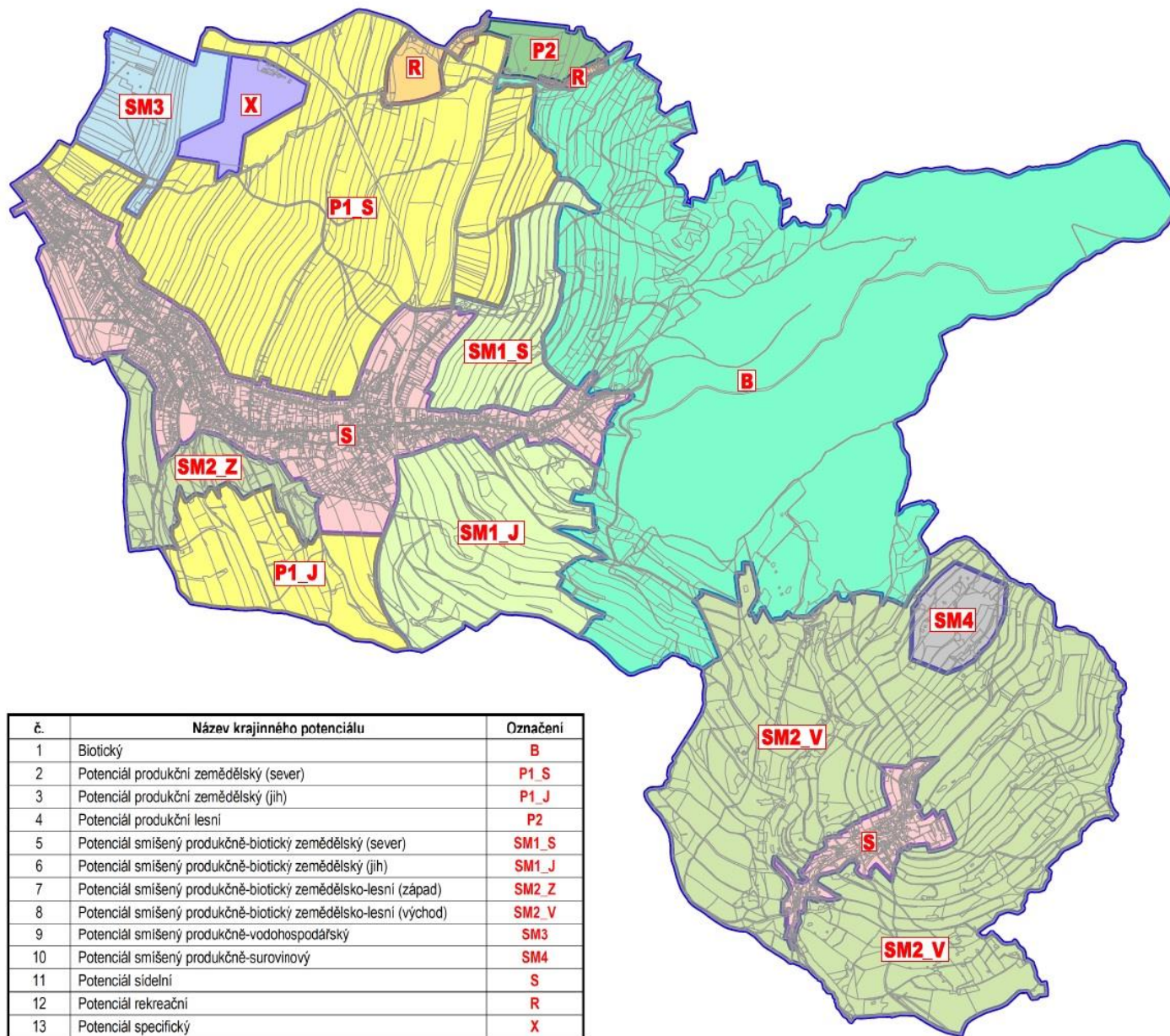
Název	POTENCIÁL PRODUKČNĚ ZEMĚDĚLSKÝ	PZ
Definice	Území vhodné zejména pro zemědělskou rostlinnou prvovýrobu, podmíněné bonitně hodnotnými půdami, vhodnou sklonitostí a hloubkou půdy. Produkční zemědělský potenciál vylučuje výsadbu víceletých kultur pro produkci biomasy (zejména plantáže rychle rostoucích dřevin).	
Vymezení	Území severně od zastavěného území obce Nový Malín, tvořené převážně velkými bloky orné půdy (nad 30 ha) s výskytem liniových prvků Hraběšický potok včetně přítoků, dopravní a technická infrastruktura, zelená infrastruktura (prvky ÚSES, remízy aj.)	
Výměra	433,92 ha	
Zonace a aktuální stav území	Převládající způsob kultivace ZPF dlouhodobě probíhá pomocí těžké mechanizace s s nutností vkládání dodatkové energie (hnojení)¹. V 50. - 90. letech 20. století byly půdy s periodicky perkolačním hydrickým režimem odvodňovány pomocí meliorací. Na základě provedené syntézy analytické části bylo území s produkčně zemědělským potenciálem rozděleno na dílčí zóny 1 – 3. Zóna č. 1 je vymezená v západní a jižní části území s potenciálem P1, Zóna č. 2 sestává ze dvou prostorově nespojitých segmentů v severní a jižní části území s potenciálem P1 a zóna č. 3 je vymezená ve východní části území s potenciálem P1.	
	1 Zóna s minimálním rizikem ohrožení funkčnosti potenciálu je tvořena hlubokými bezskeletnatými (s nepatrnou příměsí skeletu) půdami se nižší střední (lokálně vyšší střední) dehumifikací, pouze místy velmi slabě až slabě ohrožené dlouhodobým průměrným smyvem. Převažuje vyšší střední riziko utužení půd. Sklonitost půdy je příznivá pro velkoplošnou kultivaci. Půda je erozně neohrožena, zčásti se nacházejí meliorované plochy a břehové porosty Hraběšického potoka, které jsou vymezeny jako liniové a plošné prvky ÚSES.	
	2 Zóna se středním rizikem ohrožení funkčnosti potenciálu je tvořena hlubokými bezskeletnatými (s nepatrnou příměsí skeletu) půdami s nižší středním až vyšším středním rizikem dehumifikace, středním ohrožením dlouhodobým průměrným smyvem (silné až extrémní riziko se vyskytuje pouze ostrůvkovitě); převažuje vyšší střední riziko zranitelnosti půd utužením. V severní části jsou půdy s nižší střední a v jižní části vyšší střední náchylnosti k acidifikaci. Sklonitost půdy je příznivá pro velkoplošnou kultivaci. Půdy nejsou erozně ohroženy.	
	3a Zóna s vysokým rizikem ohrožení funkčnosti potenciálu (exponovaná) je tvořena mělkými a slabě skeletnatými půdami, převažuje střední až vyšší střední (ojediněle vysoké) riziko dehumifikace, silné až extrémní ohrožení dlouhodobým průměrným smyvem (plošně v celé zóně) s vysokým rizikem acidifikace a vyšším středním rizikem utužení půd. Půdy jsou mírně erozně ohroženy, sklonitost je nepříznivá pro velkoplošnou kultivaci. Lokálně se vyskytují prvky zelené infrastruktury (prvky ÚSES, remízy, solitérní stromy).	
	3b Zóna s vysokým rizikem ohrožení funkčnosti potenciálu (podmáčená) je tvořena hlubokými bezskeletnatými (s nepatrnou příměsí) půdami s převahou vyššího středního (v jižní části vysokého až velmi vysokého) rizika dehumifikace. Ohrožené dlouhodobým průměrným smyvem je extrémní. Převažuje vyšší střední riziko zranitelnosti půd utužením a acidifikací. V jižní části se podél přítoků Hraběšického potoka nacházejí periodicky až trvale zamokřené půdy s vysokým rizikem utužení. V zóně se nacházejí v jižní části plochy meliorací. Půdy nejsou erozně ohroženy, místy dochází ke zvýšení hladiny spodní vody v kombinaci s dlouhodobou přítomností srážkových vod na utuženém půdním povrchu, které dlouhodobě zamezují velkoplošnou kultivaci a vytváří glejové půdy s výskytem hygrolfilních rostlin.	
	3c Zóna s vysokým rizikem ohrožení funkčnosti potenciálu (skeletnatá) je tvořena hlubokými až mělkými, slabě skeletnatými až skeletnatými půdami ve východní části. Převažuje střední až vyšší střední (v severní části vysoké) riziko dehumifikace a extrémní ohrožení dlouhodobým průměrným smyvem. Zranitelnost půd utužením a acidifikací je vysoká. V severní části se	

1 Pozn.: Umělé ekosystémy fungují stejně jako přirozené, ale dověk do nich musí stále dodávat nějakou formu energie, která tyto ekosystémy udržuje = dodatková energie.

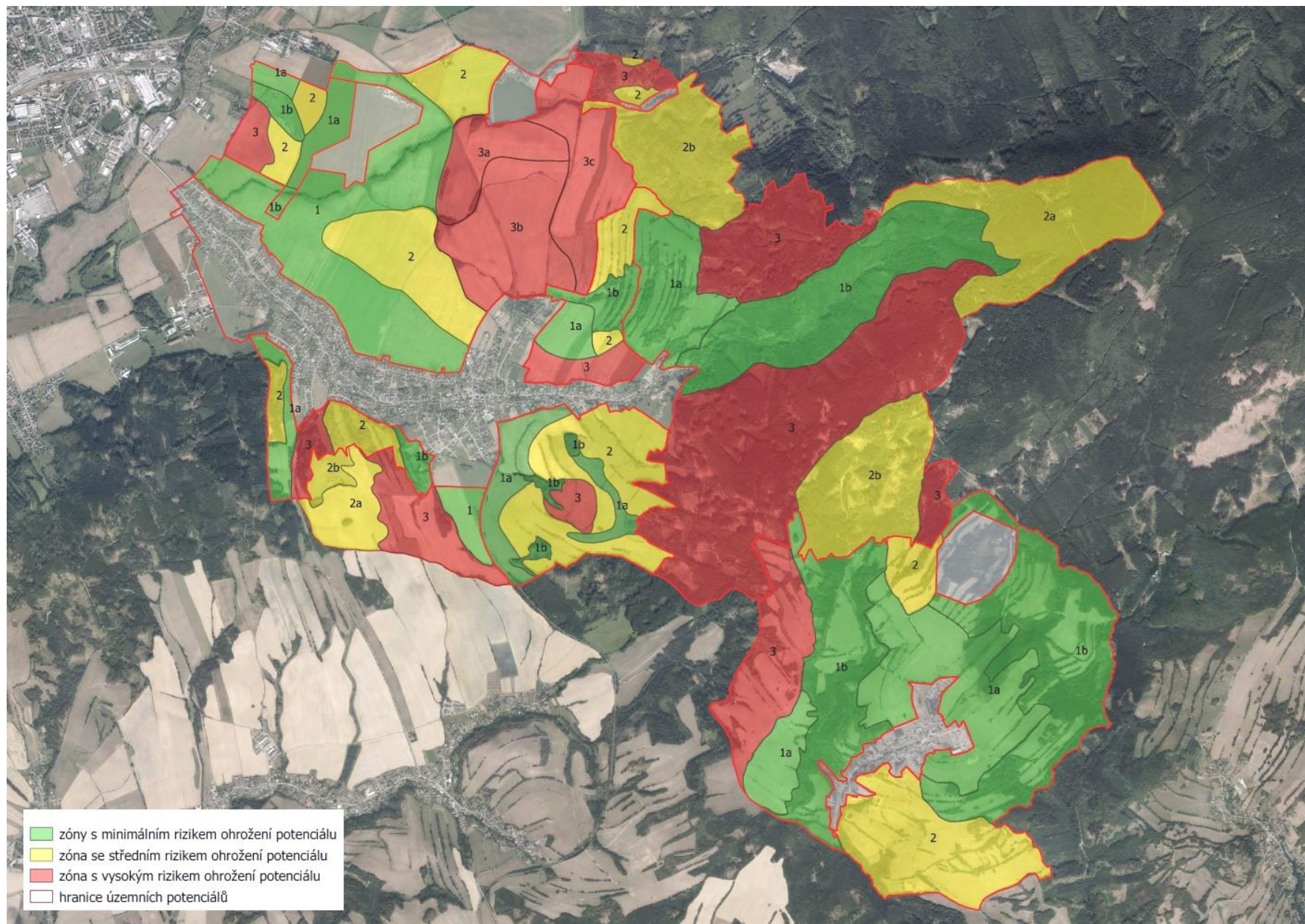
	v okolí toku Hraběšického potoka vyskytují periodicky zamokřené půdy. Půdy nejsou erozně ohroženy. Převážná část zóny je součástí velkoplošného zvláště chráněného území – CHKO Jeseníky (III. zóna).
Omezení potenciálu	Vymezené území v jižní části sousedí se sídelním potenciálem (S). Využívání potenciálu je nutné v nezbytné míře omezit v případě, že dochází k negativním externalitám, způsobených hospodařením. Riziko představuje zejména smyv půdy po přívalových povodních.
Ekologická stabilita	- Bloky orné půdy nad 30 ha mají negativní vliv na rozvoj biodiverzity krajiny. Pozornost vyžadují všechny dílčí vymezené zóny. - Hospodaření v zóně 3c je nutné přizpůsobit požadavkům, vyplývajícím z Plánu péče CHKO Jeseníky². - Kostra ekologické stability je – součástí územního systému ekologické stability vymezeného v platném Územním plánu Nový Malín (včetně interakčních prvků) - Vhodné je také vytváření prvků zelené infrastruktury, napomáhající zadržení vody v krajině a rozvoji biodiverzity.

VYMEZENÍ POTENCIÁLŮ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ

VYMEZENÍ ZÓN S RIZIKEM OHROŽENÍ V JEDNOTLIVÝCH POTENCIÁLECH

KRITICKÉ BODY

V rámci terénních průzkumů byla identifikována místa, která se svým charakterem lišila od okolního území. Jedná se o **územní danosti nebo jevy, které mohou zvýšit nebo naopak snížit kvalitu potenciálu** (jsou příležitostí nebo ohrožením/rizikem) nebo v nich byly zastiženy jevy, které jsou v daném území nežádoucí (např. invazní druhy rostlin nebo dřevin). Tato místa byla označena jako **kritické body**.

Kritický bod č.	Popis	Potenciál	Zóna	Karta opatření
1	Výskyt invazního druhu lupiny mnoholisté	B	3 – severní segment	KO-011
2	Geomorfologicky podmíněná dráha přirozeného odtoku	SM2_V (východ)	3	KO-027
3	Sesuvné území	SM2_V (východ)	3	KO-028
4	Geomorfologicky podmíněná dráha soustředěného odtoku na travnatém porostu	SM2_V (východ)	2 – jižní segment	KO-032
5	Geomorfologicky podmíněná dráha soustředěného odtoku na travnatém porostu	SM2_V (východ)	2 – jižní segment	KO-032
6	Zvodnělá plocha na ZPF v místech soustředěného odtoku.	SM2_V (východ)	<u>1b</u> – západní segment	KO-031
7	Erozní rýha, která má za následek rychlý odtok vody a půdní smyv	P1_J (jih)	<u>2a</u>	KO-021

C.3. SWOT analýza

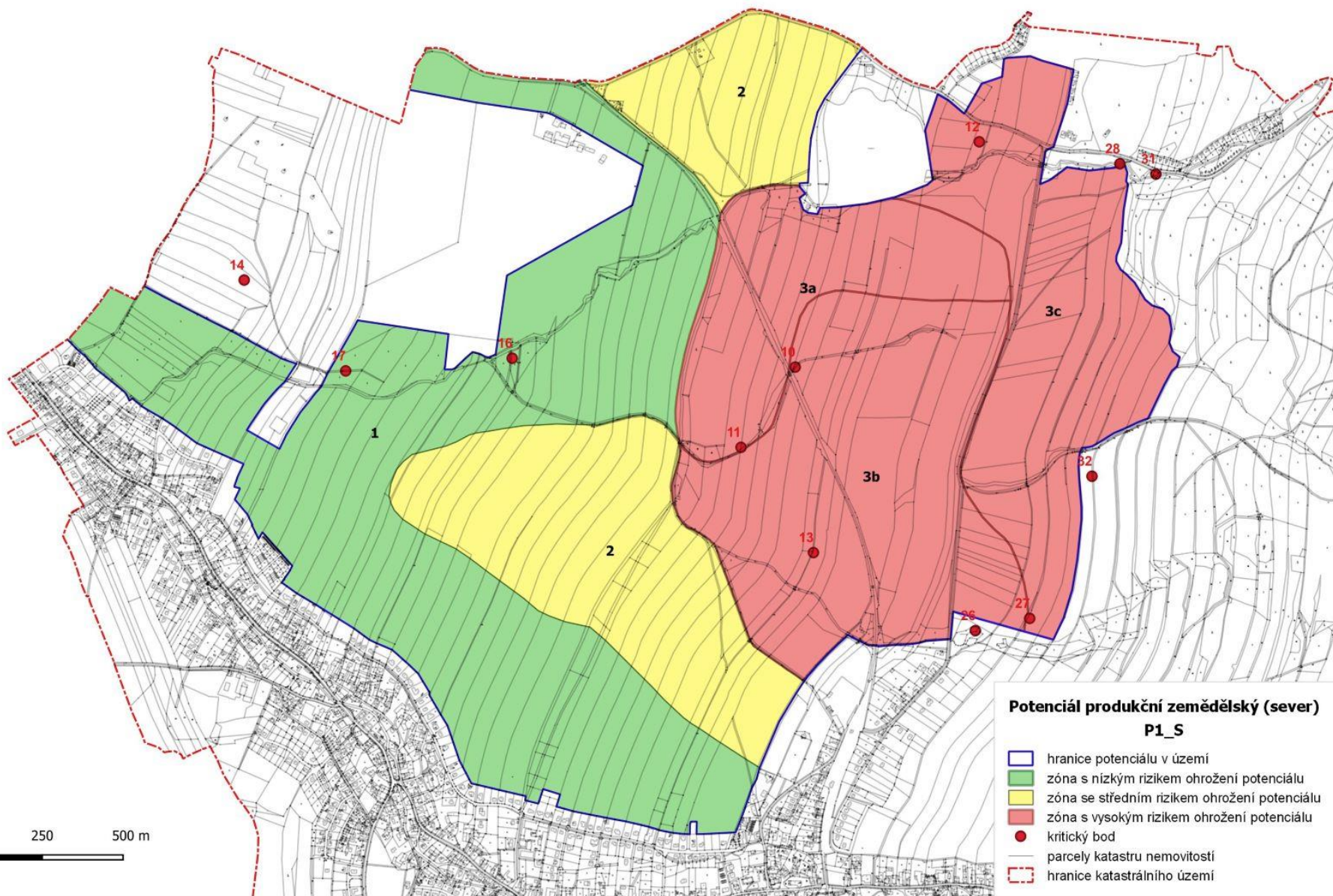
C.3.1. Nový Malín

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• dobrá dostupnost města Šumperk (práce, vzdělání, služby, kultura, vyšší občanská vybavenost), • oblast vhodná pro bydlení, s minimálním podílem urbánních externalit (znečištění, průmyslová výroba, dopravní zatížení) • dlouhodobě příznivá demografická křivka (nárůst obyvatel) • značně geomorfologicky diverzifikované území s pestrou strukturou krajinné matrice, • dlouhodobý historický vývoj sídla včetně tradičních způsobů hospodaření, • vnitřní potenciál sídla, který zabránil úpadku po vysídlení původních obyvatel na konci 40. let 20. století • občanská vybavenost, reflektující základní potřeby obyvatel, • možnost krátkodobého i dlouhodobého rekreačního využití (chatové lokality, vodní nádrž Krásné, turistické trasy), • dostatečné přírodní zdroje, zejména voda a orná půda • nízký stupeň ohrožení přírodními hrozbami • dobré dopravní napojení na město Šumperk s více druhy dopravy (silniční, železniční, pěší, cyklistická) • dostatečná technická vybavenost	• změna krajinné matrice z výrazně diverzifikované na unifikovanou (zemědělské, sídelní nebo lesní bloky s malou přítomností interakčních prvků), • rozvoj kulturně a historicky netradičních forem bydlení (novostavby), • slabší sociální soudržnost obyvatel v území (původní obyvatelstvo vs. suburbanitní novousedlíci) • dlouhodobá degradace zemědělské půdy a dlouhodobě neudržitelné velkoplošné hospodaření s půdou, • negativní ovlivnění mezoklimatu území přítomností tepelného ostrova (město Šumperk), • narušený hydrický režim meliorovaných zemědělských půd, • překotný rozvoj území z hlediska individuální obytné výstavby • nízký stupeň integrace nově vybudovaných čtvrtí a jejich obyvatel jako potenciální příčina jejich předčasné vylidnění (reurbanizace) a vznik sociálně vyloučené lokality

D. NÁVRH ZÁKLADNÍCH OPATŘENÍ V KRAJINĚ

D. NÁVRH ZÁKLADNÍCH OPATŘENÍ V KRAJINĚ

- 1. CELKOVÝ PŘEHLED NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ DLE
VYMEZENÝCH POTENCIÁLŮ**
- 2. KARTY OPATŘENÍ**
- 3. RÁMCOVÝ NÁVRH OPATŘENÍ VE VYBRANÝCH
POTENCIÁLECH**

1. CELKOVÝ PŘEHLED NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ DLE VYMEZENÝCH POTENCIÁLŮ

Název	POTENCIÁL PRODUKČNÍ ZEMEDĚLSKÝ (Sever)	P1_S
A. Primárně řešené zóny		3a, 3b, 3c
B. Ostatní zóny s lokálním výskytem ploch částečně snižujících využití potenciálu území		1
Část A		
Zóna	3a – exponovaná	
Popis rizika ve vztahu k potenciálu	Mírně až středně svažitý terén zóny je součástí dvou půdních bloků nad 30 ha, které jsou obdělávány velkoplošnou kultivací. Sklon svahů se průměrně pohybuje mezi 5 – 15°, v extrémním případě v severovýchodní části mezi 17 – 22°. Přestože sklonitost svahů umožňuje velkoplošné obdělávání, zejména u bázi svahů dosahuje nadlimitní hodnoty (více než 12°) pro efektivní a trvale udržitelné hospodaření. Vzhledem ke kombinaci půdních faktorů (mělké a slabě skeletnaté půdy), nízkem dehumifikace a extrémnímu riziku eroze ve formě smyvu se dosavadní způsob hospodaření jeví jako dlouhodobě neudržitelný. Nejsou přítomny žádné prvky snižující výše popsaná rizika.	
Popis dalších rizik	Velikost půdních bloků a absolutní absence krajinných prvků (definovaných v § 5 nařízení vlády č. 307/2014 Sb.) představuje riziko půdních splachů na severních a severozápadně orientovaných svazích, které mohou způsobovat eutrofizaci vodní nádrže Krásné. Zóna proto i přes vysokou retenční kapacitu není schopna efektivně zadržovat srážkovou vodu, případně lokálně dochází ke stružkové erozi v místech přirozené terénní hydrolinie, popř. v místech trajektorií kolové techniky.	
Obecné opatření	Pro zachování (udržení) potenciálu je možno využít plošné a biotechnické opatření (dle MŽP 2018): a) organizační: diverzifikace pěstováním různých druhů plodin, využití pásového střídání plodin, zařazování zatravněných zasakovacích pásů nebo mezi. b) biotechnické: realizace zatravněných pásů, přehrázek, teras.	
Fotodokumentace současného stavu (2019)		

Zóna	3b – podmaččená
Popis rizika ve vztahu k potenciálu	Mírně svažitý terén na oglejenných půdních subtypech a pseudoglejových půdách zóny představuje riziko možnosti použití velkoplošné mechanizace. Půdy byly v minulosti meliorovány, avšak pravděpodobně nefunkčnost meliorací způsobuje v přirozených drahách odtokových linií zvýšenou akumulaci podzemní vody, která se místy dostává až na povrch. Znamky pseudoglejového procesu jsou patrné do hloubky 0,5 m, v případě dlouhodobější stagnace vody lokálně přechází v proces tvorby glejových půd. Výsledkem je nemožnost pojezdu techniky skrz podmačenou zónu, hydrické podmínky neumožňují pěstování standardních plodin, neboť se uplatňují hygroliní a vzhledem k přihniování půd i nitrofilní až extrémně nitrofilní byliny a traviny. Mírně svažitý terén s ornou půdou je extrémně náchylný k erozi formou plošného smyvu.
Popis dalších rizik	Utlučená půda v místech se zhoršeným odtokem napomáhá ke stagnaci vody na půdním povrchu, který znemožňuje zdárné odrůstání kultur. Zóna s vysokou až velmi vysokou retenční vodní kapacitou neumožňuje vzhledem k rozsáhlým a nerozčleněným půdním blokům efektivní infiltraci srážkové vody.
Obecné opatření	Pro zachování potenciálu je možno využít plošná a biotechnická opatření (dle MŽP 2018): a) organizační: trvalé zatravnění, protierozní osevní postup, zařazování zatravněných zasakovacích pásů a průlehlů. b) biotechnická: realizace zasakovacích pásů a průlehlů, stabilizace dráhy soustředěného odtoku, tvorba mokřadů a mokřadních společenstev
Fotodokumentace současného stavu (2019)	
Zóna	3c – skeletnatá
Popis rizika ve vztahu k potenciálu	Mírně svažitý terén zóny částečně ve východní části rozčleněn mezemi, je tvořen převážně středně hlubokými až mělkými půdami se slabým až středním výskytem skeletu s frakci kamenů. Použití velkoplošné mechanizace je omezeno zejména rizikem poškození mechanizace.

1. CELKOVÝ PŘEHLED NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ DLE VYMEZENÝCH POTENCIÁLŮ

Popis dalších rizik	V severní části v nivě Hraběšického potoka je potenciálně vhodné místo pro tvorbu mokřadních společenstev. Nerozčleněné nebo nedostatečně rozčleněné půdní bloky ve východní části představují riziko eroze formou půdních smyčů, popř. splachů.
Obecné opatření	Pro zachování potenciálu je možno využít plošná a biotechnická opatření (dle MŽP 2018): c) organizační: trvalé zatravnění, protierozní osevní postup, zařazování zatravněných zasakovacích pásů. d) biotechnická: realizace zasakovacích pásů, stabilizace dráhy soustředěného odtoku, terasy, tvorba mokřadů a mokřadních společenstev (v severní a jižní části). e) hydrotechnické: malá vodní nádrž, retenční vodní nádrž (severní část)
Fotodokumentace současného stavu (2019)	
Část B	
Zóna	1 (bez rizika)
Popis rizika ve vztahu k potenciálu	Lokální plochy v rámci zóny, které znemožňují nebo vylučují velkoplošnou kultivaci v důsledku zvýšené hladiny podzemní vody.
Popis dalších rizik	V blízkosti toku Hraběšického potoka byla zjištěna místa se zvýšenou hladinou podzemní vody na podmáčených půdách. Velkoplošná kultivace orné půdy v těchto místech je nežádoucí vzhledem k přirozenému a samovolnému rozvoji sukcesních stádií vlhkomilných trávniků a mokřadních společenstev.
Obecné opatření	Ochrana prvků v rámci péče o ÚSES, podpora tvorby mokřadních společenstev, monitoring a likvidace nežádoucích druhů rostlin a dřevin.

Fotodokumentace současného stavu (2019)

Obr. 1

Obr. 2

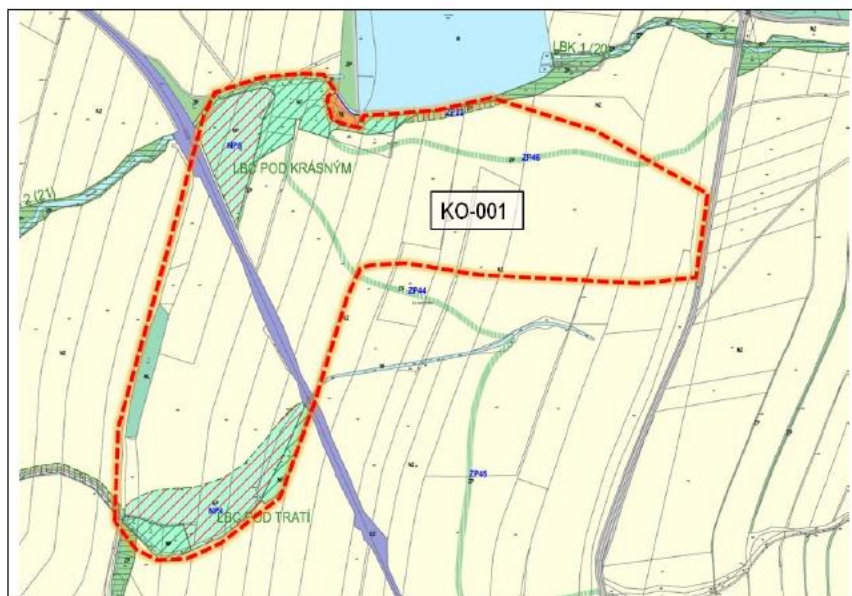
2. KARTY OPATŘENÍ

- V návrhové části byly zpracovány jednotlivé **karty opatření**. Účelem tohoto výstupu bylo **vytvoření katalogu**, obsahující několik druhů opatření diferencovaných na základě **doby realizace** a **doby dosažení požadovaného efektu**, **finanční náročnosti** nebo **objemu realizovaných prací**.
- Z katalogu karet je možno na základě uvedených kritérií **libovolně volit konkrétní kartu opatření**, kterou je možno a priori realizovat
- Karty opatření jsou, zejména z důvodu budoucího operativního využívání, z textové části vyčleněny do **samostatného svazku**, který je přílohou této textové části označenou *Příloha č. D.1 Karty opatření*

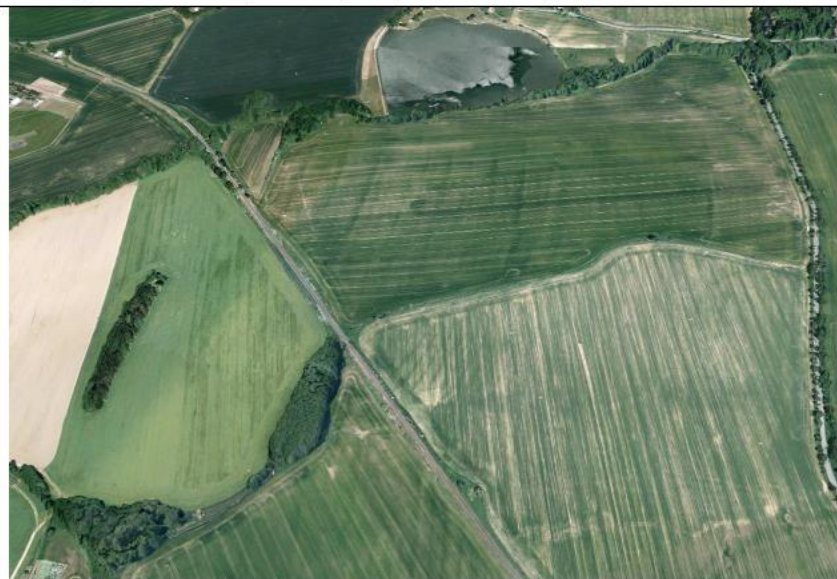
•

KARTA OPATŘENÍ

	Pořadové číslo opatření	KO-001
1	Obec	Nový Malín (540501)
2	Okres	Šumperk
3	Kraj	Olomoucký
4	Katastrální území	Nový Malín (707813)
5	Dotčené pozemky (dle stavu k 15.03.2020)	2489, 2493, 2494, 2500, 2501, 2502, 2505, 2628, 2626, 2625, 2622, 2621, 2616, 2615, 2614, 2613, 2612, 2610, 2611, 2609, 2567, 2568, 2602, 2569
6	Kód opatření / ID	KO-001
7	Druh opatření	biotechnické
8	Název opatření	zatravněné pásy s infiltrační a protierozní funkcí
9	Označení lokality	Nad Krásným
10	Výměra / délka (m ² / m)	407 386 m ²
11	Popis / vyhodnocení současného stavu	Sklonitost svahů v kombinaci s velkoplošnou kultivací orné půdy představují riziko vodní eroze, dehumifikace a zhoršené srážkové infiltrace.
12	Charakteristika / popis navrženého opatření	Rozčlenění bloků orné půdy pomocí zatravněných pásů umístěných po vrstevnici s minimální šířkou 20 m.
13	Očekávané přínosy / rizika realizace navrženého opatření	Použití v případě neúčinnosti nebo nemožnosti realizace organizačních opatření (střídání plodin). Opatření vyžadují zábor zemědělské půdy.
14	Předpokládané finanční náklady (Kč)	Do 500 tis. Kč
15	Příprava a realizace (let)	Krátkodobá (0-3 let)
16	Rychlost efektu (let)	Krátkodobá (0-3 let)
17	Možnost čerpání z dotačního titulu	ANO
18	Název dotačního titulu	Program rozvoje venkova 2014 – 2020, M10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření (AEKO)
19	Požadovaný druh realizační projektové dokumentace	Zákres plánu plodin do mapy v měřítku 1:10000
20	Ostatní	Potenciál P1_S (sever), zóna 3a jako celek.
21	Druh platné ÚPD	Územní plán Nový Malín
22	Soulad s ÚPD	ANO – přípustné v rámci regulativů jednotlivých funkčních ploch
23	Datum zpracování / aktualizace KO	05/2020

Vymezení řešené lokality v hlavním výkresu platného územního plánu – červená čárkovaná čára

3D pohled na řešenou lokalitu od jihu (zdroj: Mapy.cz)

Fotodokumentace řešené lokality – pohled na západní hranici (červen 2019)

Fotodokumentace řešené lokality – pohled ze severozápadu (červenec 2019)

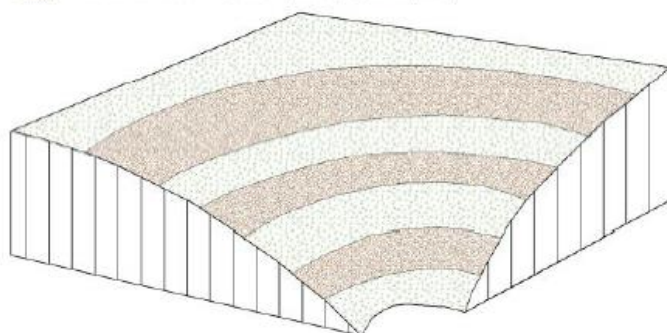
2 PLOŠNÁ OPATŘENÍ NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ

ORGANIZAČNÍ OPATŘENÍ

ID typ opatření	ORG			
Druh opatření	Plošné			
Typ opatření	Organizační			
Detailní typy opatření	Návrh vhodného tvaru a velikosti pozemku; trvalé zatravnění; protierozní osevní postupy a protierozní rozmísťování plodin; pásové střídání plodin.			
Popis	Organizační opatření spočívají v celkovém pojetí organizace krajiny při využívání ochranného účinku vegetačního pokryvu. Nadzemní části rostlin snižují kinetickou energii dešťových kapek a vytvářejí překážky povrchovému odtoku, kořeny zpevňují půdu a zlepšují její vlastnosti (Konečná a kol., 2014). Základem organizačních opatření je situování pozemků delší stranou ve směru vrstevnic, zvolení vhodné velikosti a tvaru pozemku a vymezení parcel vhodných ke změně druhů pozemků (delimitace), ochranné zatravnění nebo zalesnění (Janeček a kol., 2012) a zatravnění podél vodotečí. Velké zorněné půdní bloky lze diverzifikovat pěstováním různých druhů plodin. Doporučuje se využití pásového střídání plodin, zařazování zatravněných zasakovacích pásů, využití biopásů, apod.			
Technické parametry	Optimální tvar a velikost pozemků či obdělávaných ploch nelze jednoznačně stanovit, vždy bude záviset na místních podmínkách území (geografické poměry spolu s požadavky na přístupnost pozemků a způsob hospodaření na půdě). Obecně je možné doporučit vytváření půdních bloků ideálně obdélníkového tvaru o velikosti: • Do 50 ha v rovinných územích, 20 ha ve členitějších územích s převažujícími délkami ve směru vrstevnic. • Ochranné zatravnění na zejména mělkých půdách (půdní profil do hloubky 30 cm) a na svazích s vysokými sklony. • U pásového střídání plodin se doporučuje šířka pásu od 20 do 40 m (podle sklonu pozemku). Počet pásů závisí na délce svahu. Šířka pásů je závislá na sklonu a délce svahu, propustnosti půdy, její náchylnosti k erozi a na šířce záběru strojů.			
Podmínky realizace	Opatření vyžadují zpravidla rozčlenění půdních bloků na menší celky, je třeba, aby vycházelo z opatření obzvláště technického charakteru realizovaných v krajině (polní cesty, liniová opatření k ochraně krajiny, prvky ÚSES). Změny tvaru a velikosti pozemků lze realizovat pouze v rámci realizačních projektů pozemkových úprav. Účinnost organizačních opatření může být podmíněna např. vhodným výběrem skladby plodin.			
Možné střety	V prvních letech může narušit agronomické střídání plodin a hospodářský záměr vlastníka a uživatele pozemků. Změna tvaru a velikosti pozemků má možný střet s LPIS (Land Parcel Identification System) a s hranicemi pozemků jednotlivých vlastníků.			
Interakce/synergie	K navýšení účinku lze doplnit plošnými agrotechnickými opatřeními a liniovými biotechnickými opatřeními např. průlehy, mezemi apod.			
Stanovení nákladů	V reálné situaci se budou po rozčlenění půdního bloku nové plochy jednotlivých plodin v pásech pohybovat přibližně v rozmezí 1,5 – 3 ha, ale pravděpodobně i menší. Tomu odpovídá přírůstek k nákladům na obdělávání asi 40 – 47 %, neboť zde působí i faktor svažitosti (Konečná a kol., 2014).			
Časové hledisko		krátkodobá	0-3 let	x
	Příprava a realizace	střednědobá	4-6 let	
		dlouhodobá	7 a více let	

Rychlost efektu	krátkodobá	0-3 let	x
	střednědobá	4-6 let	
	dlouhodobá	7 a více let	

ŘEZ/SITUACE

-
 Erozně ohrožená plodina (kukuřice apod.)
 Erozně méně ohrožená plodina (cizrna, vojtěška apod.)

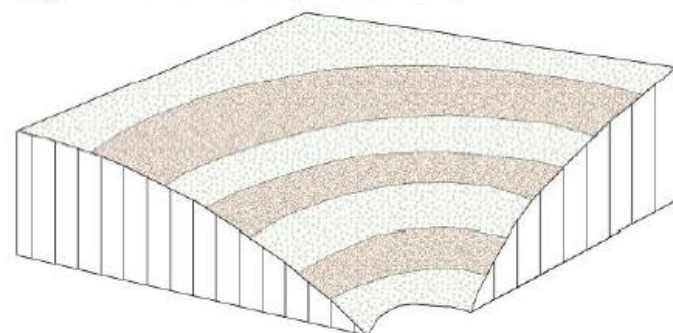

Schéma protierozní rozmísťování plodin, pásového střídání plodin

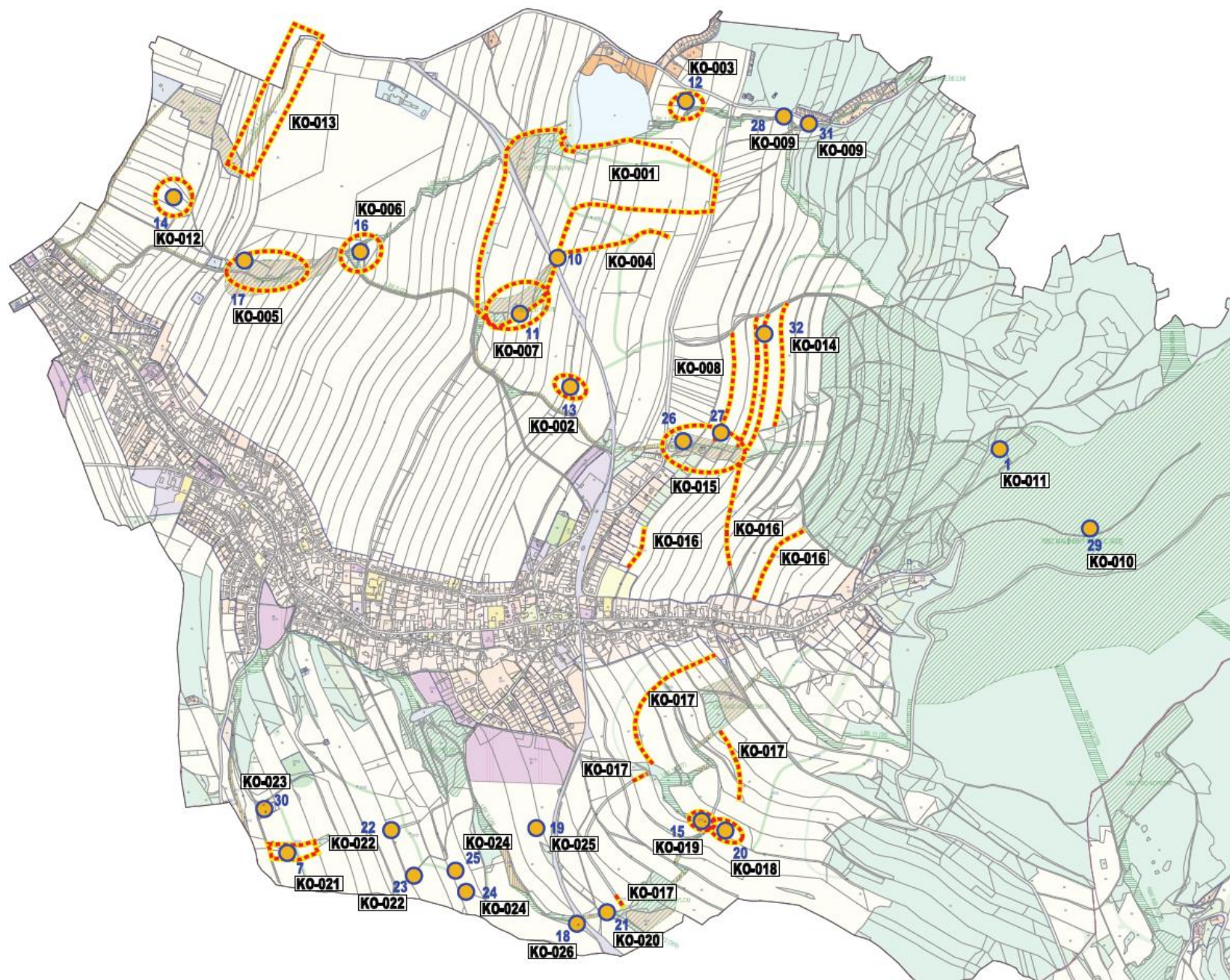
FOTODOKUMENTACE PŘÍKLADŮ REALIZACÍ

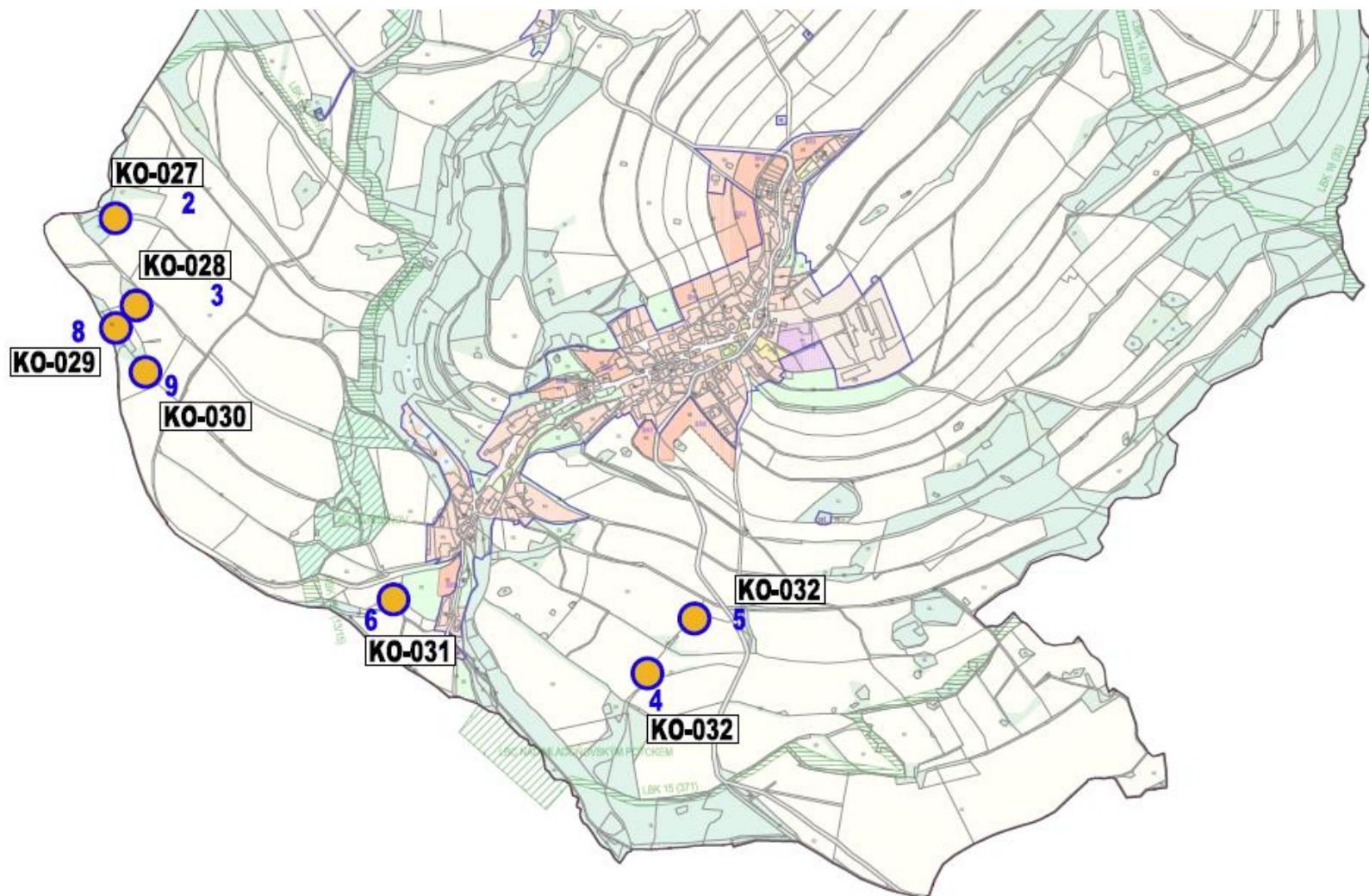
Protierozní směry výsadby v k.ú. Šardice (okres Hodonín) (zdroj: VÚV TGM, v.v.i.)

KATALOG PŘÍRODĚ BLÍZKÝCH OPATŘENÍ PRO ZADRŽENÍ VODY V KRAJINĚ (VÚV TGM, 2018)

Přehled lokalit řešených v kartách opatření (1)

Přehled lokalit řešených v kartách opatření (2)

KARTY OPATŘENÍ – DRUHY NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ

A. BIOTECHNICKÁ

- zatravňovací pásy, mokřadní společenstva, ...

B. SANAČNÍ

- likvidace invazních organismů

C. EXPERTNÍ

- doporučení dalších expertních posouzení

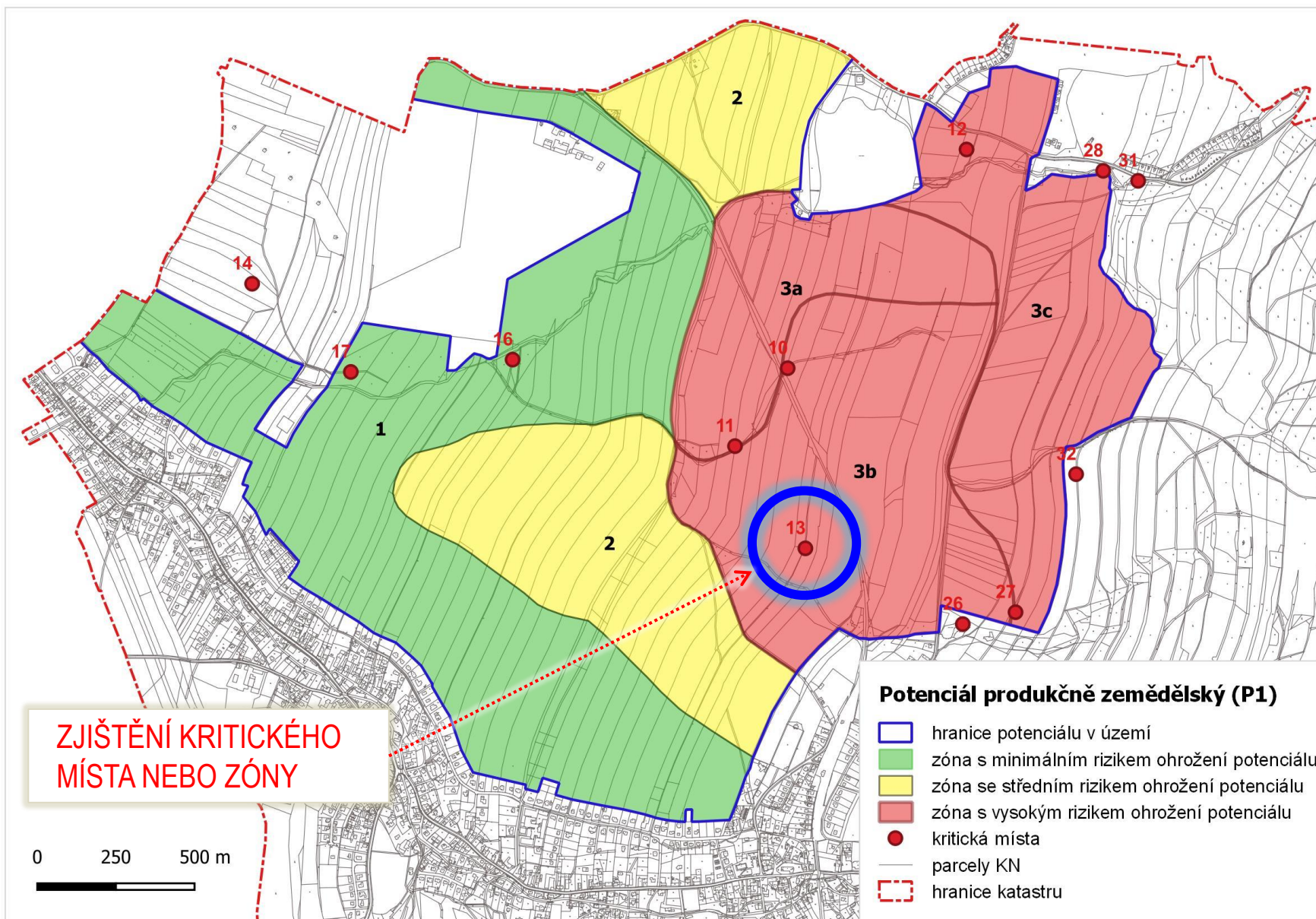
D. HYDROTECHNICKÁ

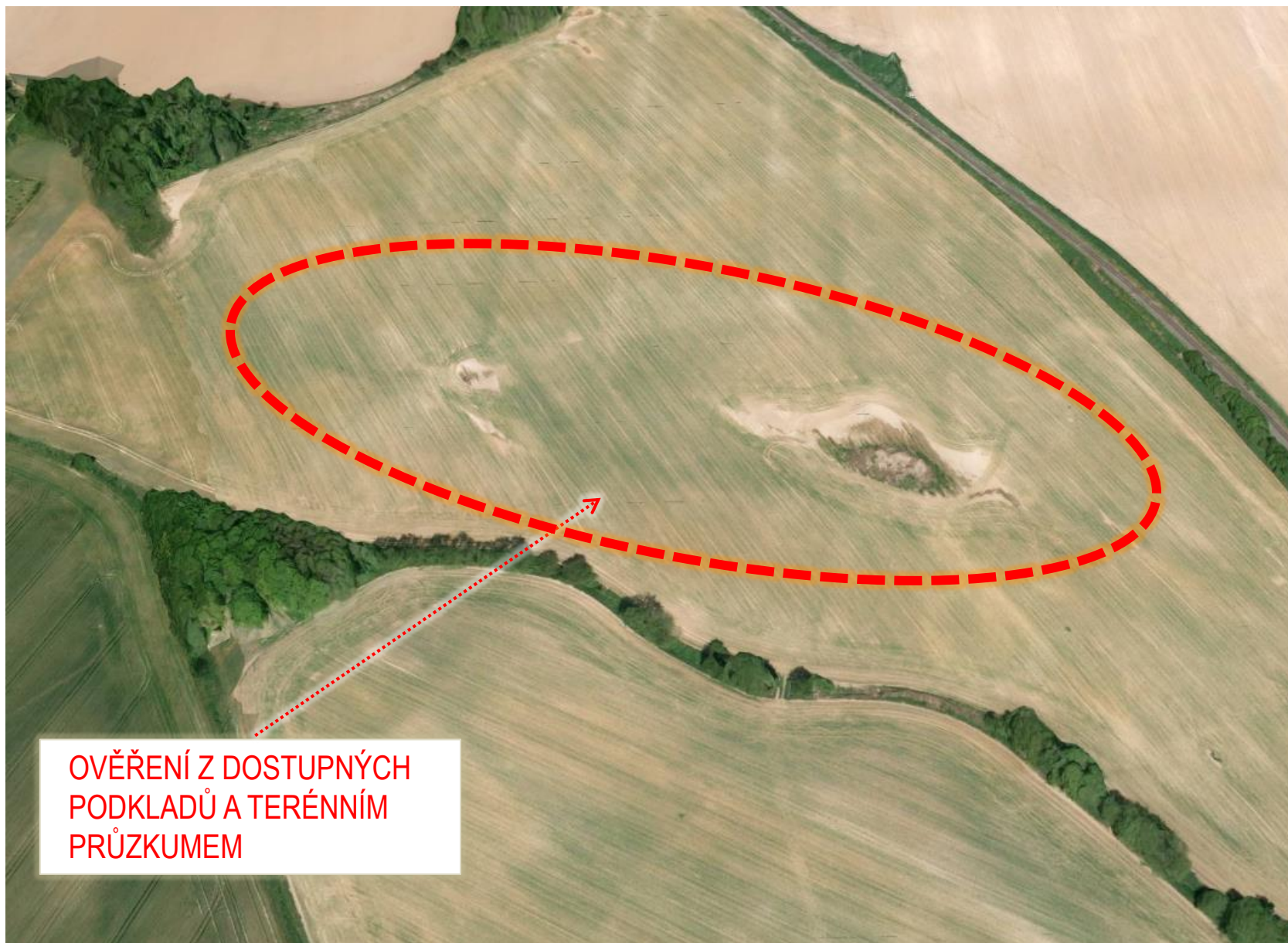
- realizace vodních ploch a vodohospodářských úprav

E. REVITALIZAČNÍ

- obnova existujících, avšak silně narušených prvků

A. BIOTECHNICKÁ OPATŘENÍ

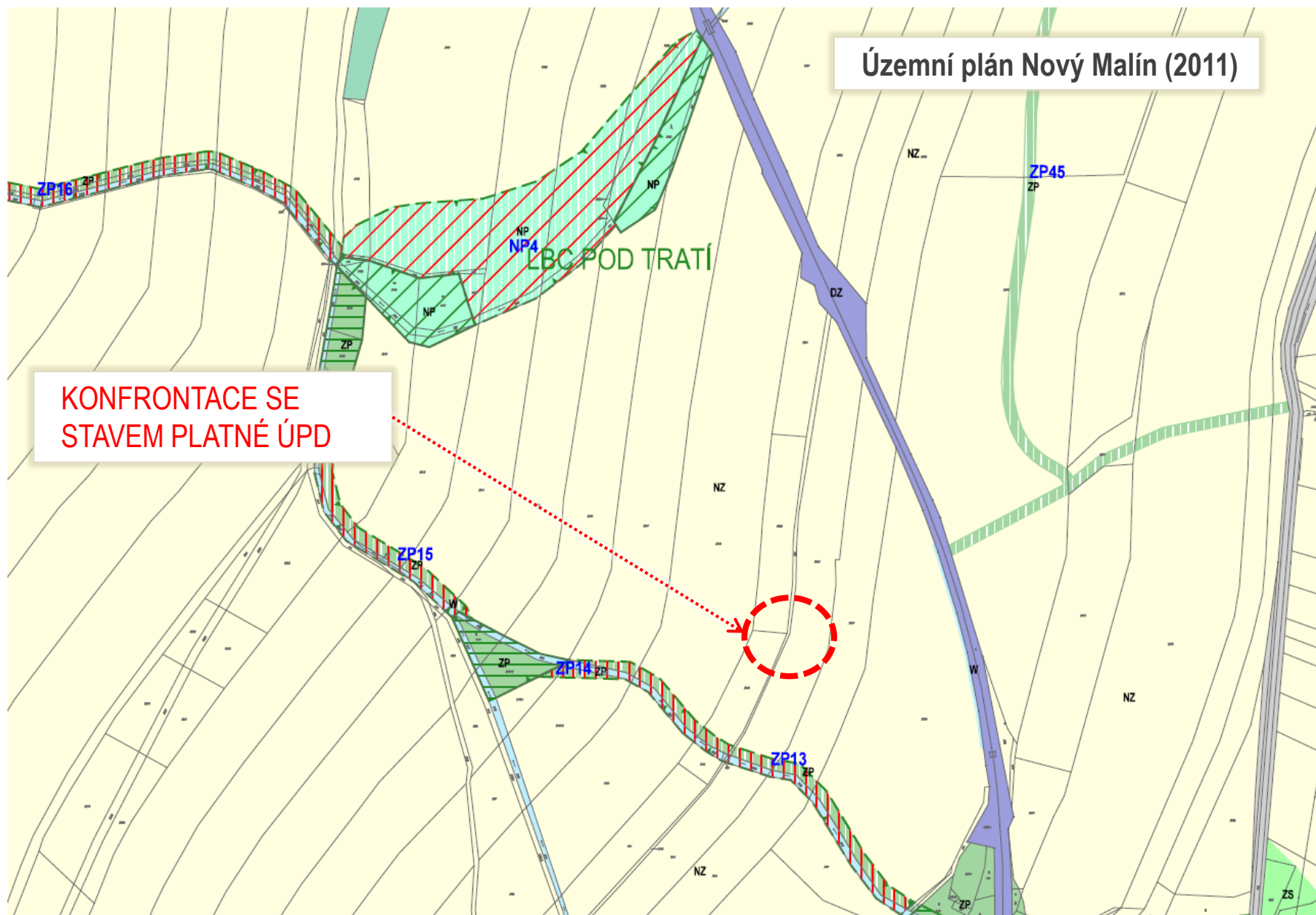

OVĚŘENÍ Z DOSTUPNÝCH
PODKLADŮ A TERÉNNÍM
PRŮZKUMEM

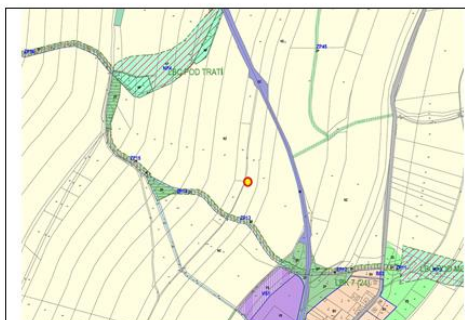
VYHODNOCENÍ MÍSTA
A FOTODOKUMENTACE

Tvorba karty opatření – návrh řešení, náklady, doba realizace a její efekt, možnost čerpání dotace atd. V konkrétním případě je návrh plošného prvku pro tvorbu mokřadních společenstev + zatravnění a doprovodné výsadby

KARTA OPATŘENÍ

	Pořadové číslo opatření	002
1	Obec	Nový Malín (540501)
2	Okres	Šumperk
3	Kraj	Olomoucký
4	Katastrální území	Nový Malín (707813)
5	Dotčené pozemky	2541, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2552, 2553, 2554, 2555
6	Kód opatření /ID	NM_002
7	Druh opatření	biotechnické
8	Název opatření	Stabilizace dráhy soustředěného odtoku (liniový prvek), tvorba mokřadních společenstev
9	Označení lokality	Pod trati
10	Výměra / délka (m² / m)	7950 m² (mokřad), 350 m (dráha soustředěného odtoku)
11	Popis / vyhodnocení současného stavu	Místo soustředění odtokových linií, plocha byla meliorována. V současné době zvýšená hladina vody, zamokření i na povrchu.
12	Charakteristika / popis navrženého opatření	Plošný prvek s tvorbou mokřadních společenstev v nejvíce rizikovém místě, kde dochází k soustředění linií. Údolnicí západně upravit zatravnění s doprovodnou výsadbou dřevin.
13	Očekávané přínosy / rizika realizace navrženého opatření	Možnost efektivního zadržení vody v krajině, minimalizace podmáčení lokality, rozčlenění půdního bloku, nízkem realizace je zábor orné půdy
14	Předpokládané finanční náklady (Kč)	Nad 1 mil.Kč
15	Předpokládané finanční náklady (Kč)	Krátkodobá (0-3 let)
16	Příprava a realizace (let)	Krátkodobá (0-3 let)
17	Rychlost efektu (let)	ANO
18	Možnost čerpání z dotačního titulu	Program rozvoje venkova 2014 – 2020, M10 Agropodnikoměrání, Klimatické opatření (AEKO)
19	Název dotačního titulu	Samostatně zpracovaný projekt včetně technické dokumentace
20	Počítaný druh realizační projektové dokumentace	Potenciál P1 – sever, zóna 3b, kritický bod č. 13.
21	Ostatní	Územní plán Nový Malín
22	Druh platné ÚPD	
23	Soulad s ÚPD	01/2020

Vymezení kritického místa v hlavním výkresu platného územního plánu – žlutý bod s červeným ohraničením.

Třírozměrný pohled na řešenou lokalitu z leteckého snímku – pohled z jihu (zdroj: Mapy.cz)

Fotodokumentace řešené lokality – podmáčená půda tvoří zřetelný kruh (červen 2019)

Fotodokumentace řešené lokality – vysetá kultura je nahrazena vlhkostními milofy (červenec 2019)

VÝZKUMNÝ ÚSTAV
VODOHOSPODÁŘSKÝ
T.G. MASARYKA
veřejná výzkumná instituce

PŘÍLOHA 1

KATALOG PŘÍRODĚ BLÍZKÝCH OPATŘENÍ PRO ZADRŽENÍ VODY V KRAJINĚ

ČINNOSTI K PODPÖRE VÝKONU STÁTNÍ SPRÁVY V PROBLEMATICE SUCHO

Zadavatel: Ministerstvo životního prostředí

Praha, duben 2018

pro zadržení vody v krajině

MOKŘADNÍ BIOTOPY

N-MOKR

křadní biotopy

křad je sezonně nebo trvale podmačená nebo měice zatopená plocha přispívající komplexnosti revitalizace území, kde jsou přirozené podmínky k rozvoji rostlin působených k životu ve vodě. Cílem opatření je akumulace vod na plochách dných k zamokření a pomalé vsakování vod do půd anebo vytvoření vhodných novist (biotopů). Mokřady mohou být součástí biocenter nebo biokoridorů se cílickými mezofilními, mokřadními a vodními biocenózami. Za mokřad lze ažovat neovladatelný prostor s akumulovanou vodou, např. močál, pramenišť, elinišť, podmačenou louku, jezírko, tůň, dno dlouhodobě vypuštěného rybníka atd. dpokládá se zvýšení biologické rozmanitosti, příznivé uspořádání vodních poměrů znik útočišť pro biotu s vodou v době sucha. Opatření podporují vsakování vody a bu zásob podzemní vody.

ubením mohou být vytvořeny umělé tůně napájené podzemní vodou, srážkami a vodou z toku. Lze uvažovat o vytvoření soustavy tůní, které mohou být např. v odním korytě a propojené podzemní vodou, povrchovým přeronom nebo opáným mrtvým dřevem, které funguje jako drenáž. Mokřadní plochy mohou být rofeny i na místě výusti drenážních odvodnění pozemků s výhodou čištění těchto . Tvar a hloubka mokřadů souvisí s prostorovými možnostmi definovaných ploch o vymezeného pásu. Tvarové parametry by také měly odpovídat stanovištním okům cílových společenstev.

realizaci je potřeba zejména prostor, zdroj vody, finanční prostředky, souhlasy bených vlastníků a souvisejících subjektů, dostatečná odborná a organizační ravenost.

ezené finanční možnosti na výkup pozemků, ochota majitelů prodat pozemky, znost zamokření okolních pozemků, střet s územním plánem. Mohlo by dojít ke tům s veřejným zájmem na ochranu přírody a krajiny podle zákona č.114/1992 Sb. P. ÚSES, zvláště chráněné druhy, ZCHÚ a NATURA 2000).

omnost vody v mokřadu souvisí se vsakovacími schopnostmi okolí, plochou křadu, zastíněním, úrovní hladiny podzemní vody, periodicitou záplavy. Je možné, oda během sucha zcela vyschne, což nemusí být vždy žádoucí - záleží na ocích cílových společenstev. Menší nebo měiké tůně mohou být postupně emněny. Tím dojde ke změně jejich funkce, což však odpovídá sukcesivnímu vývoji. hřívání vodního sloupce zvyšuje v případě eutrofizace vody produkci fytoplanktonu ažuje rozpustnost kyslíku. Není vhodné měnit úroveň hladiny podzemní vody v íl mokřadu (studny, ovlivnění nemovitostí zvýšenou vlhkostí).

objemu výkopových prací a s tím souvisejících nákladů na výkup pozemků nebo místění materiálu a dále dle náročnosti přivedení vody na pozemek.

rava a realizace	krátkodobá	0-3 let	x
	střednědobá	4-6 let	
	dlouhodobá	7 a více let	
hlost efektu	krátkodobá	0-3 let	x
	střednědobá	4-6 let	
	dlouhodobá	7 a více let	

102

pro zadržení vody v krajině

OPATŘENÍ A JEJICH REALIZACE

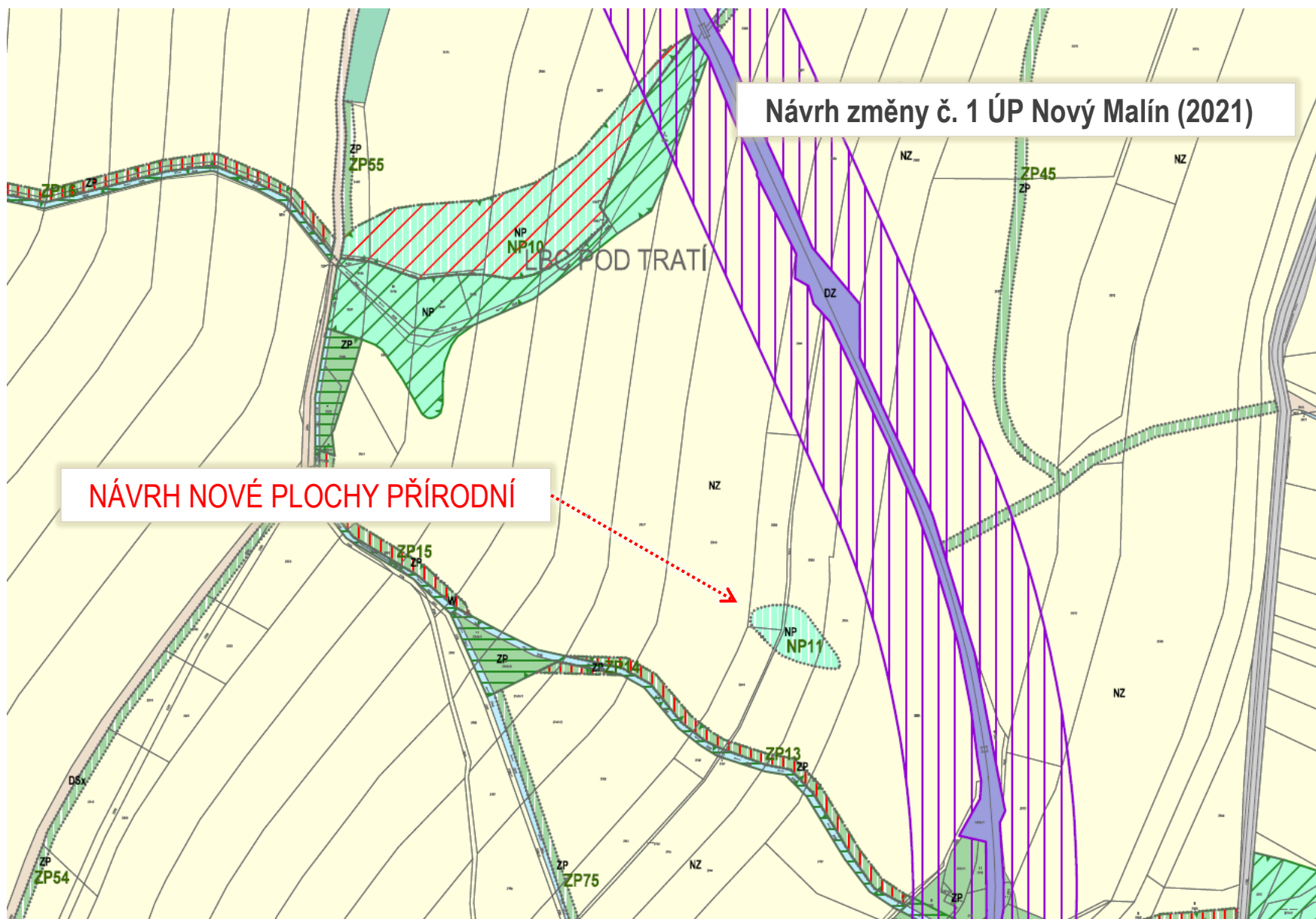

Mokřad v k.ú. Božice (zdroj: VÚV TGM, v.v.i.)

Mokřadní biotop v k.ú. Božice (zdroj: Roman Závodský, mapy.cz)

103

3. RÁMCOVÝ NÁVRH OPATŘENÍ VE VYBRANÝCH POTENCIÁLECH

Název	POTENCIÁL SPECIFICKÝ	X
Charakteristika	Část krajiny s relativně malým podílem zastavěného území, primárně využívané pro funkci letecké dopravy na nezastavěných plochách. Letiště ŠUMPERK – LKSU, jak zní jeho oficiální název, bylo budováno již krátce po skončení 2. světové války (od r. 1947) a dnes slouží pro sportovní létání. Má statut veřejného vnitrostátního letiště. Poloha letiště na úpatí hor a svahy v blízkosti letiště umožňují brzké podmínky také pro plachtařské létání. Areál letiště tvoří zastavěná část s technickým zázemím a travnaté ranveje.	
Rizika a limity rozvoje	Navazující plochy jsou využívány jako zemědělský půdní fond, přičemž půdy jsou zařazeny do I. Třídy ochrany ZPF. Celý areál letiště se nachází v ochranném pásmu vodních zdrojů 2. stupně prameniště Luže. Ve vzdálenosti cca 800 – 1000 m se jihozápadně a jižně od jižního okraje obou ranvejí nachází obytná zástavba obce Nový Malín	
Cílový způsob naplňování krajinného potenciálu	• Zajištění provozování letecké dopravy ve stávajícím areálu letiště. • Změnami v území nesmí dojít ke zvyšování podílu zastavěných ploch	
Fotodokumentace současného stavu (2019)		

E. NÁVRH DALŠÍCH OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ

D. NÁVRH DALŠÍCH OPATŘENÍ A DOPORUČENÍ

- 1. NÁMĚTY NA ÚPRAVU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE
VYPLÝVAJÍCÍ Z GENERELU KRAJINNÝCH ÚPRAV**
- 2. PŘEHLED RÁMCOVÝCH OPATŘENÍ V JEDNOTLIVÝCH
VYMEZENÝCH MÍSTECH KRAJINNÉHO RÁZU**
- 3. KRAJINNÉ ZÓNY**

1. NÁMĚTY NA ÚPRAVU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

- návrh na úpravu vymezení **LBC U letiště** (viz také karta opatření **KO-005**)
- návrh na úpravu vymezení **LBC Pod tratí** (viz také karta opatření **KO-007**)
- návrh na úpravu vymezení **LBC Pod mohylou** (viz také karta opatření **KO-015**)
- návrh nových (doplňujících) pásů liniové krajinné zeleně (interakční prvky **IP1 – IP27**)
- návrh nové **vodní plochy** v lokalitě Krásné (viz také karta opatření **KO-003**)
- návrh na vymezení nové **plochy pro realizaci mokřadu** (viz také karta opatření **KO-002**)
- návrh na vymezení nové **plochy pro realizaci mokřadu** (viz také karta opatření **KO-012**)
- návrh na vymezení nové **plochy pro realizaci mokřadu** (viz také karta opatření **KO-018**)
- návrh na vymezení nové **plochy pro realizaci mokřadu** (viz také karty opatření **KO-024** a **KO-025**)

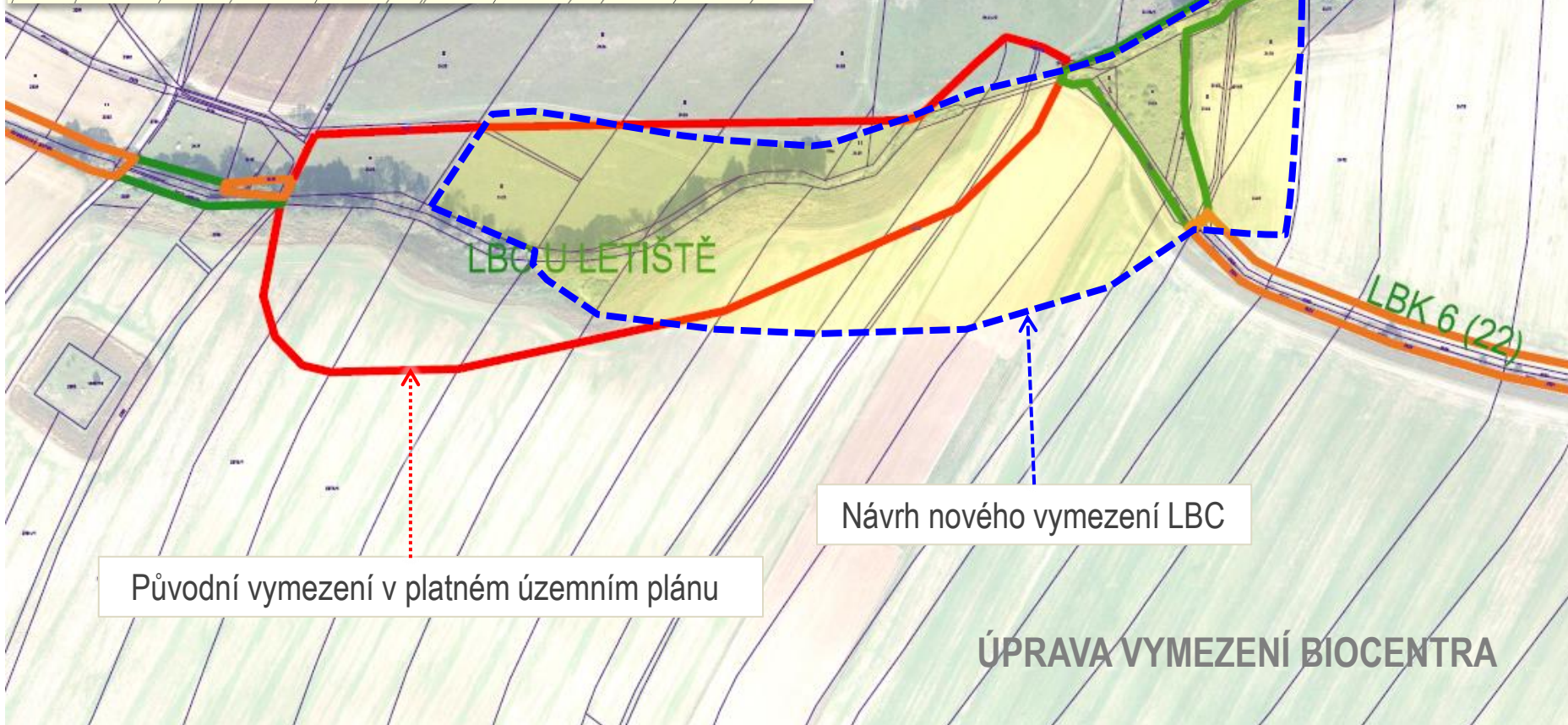
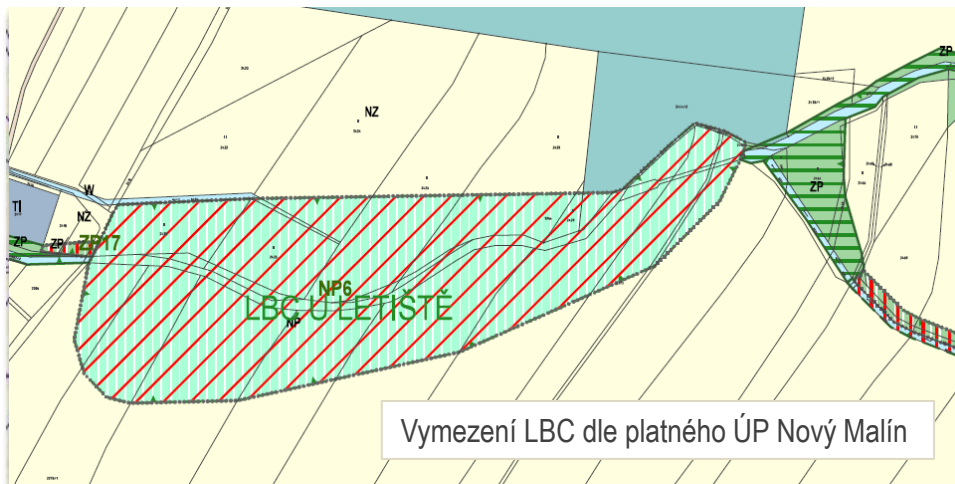
**KARTOGRAM
NAVŽENÝCH ÚPRAV**

LEGENDA

- NÁVRH NA ÚPRUVU VYMEZENÍ LOKÁLNIHO BIOCENTRA
- NAVHOVANÉ PÁSY LINOVOÉ ZELENE (INTERAKČNÍ PRVKY)
- NÁVRH NOVE VODNÍ PLOCHY
- NÁVRH NOVÝCH PLOCH PRO REALIZACI MOKŘADŮ
- ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY DLE VYMEZENÍ V PLATNÉM ÚZEMNÍM PLÁNU
- PLOCHY PRO REALIZACI ÚSES NAVŽENÉ V PLATNÉM ÚZEMNÍM PLÁNU
- PLOCHY PRO REALIZACI LINOVOÉ ZELENE NAVŽENÉ V PLATNÉM ÚZEMNÍM PLÁNU
- PLOCHY UVAŽOVANÉ PRO PREVENTIVNÍ OCHRANU ÚZEMÍ PŘED POVODŇOVÝMI RIZIKY

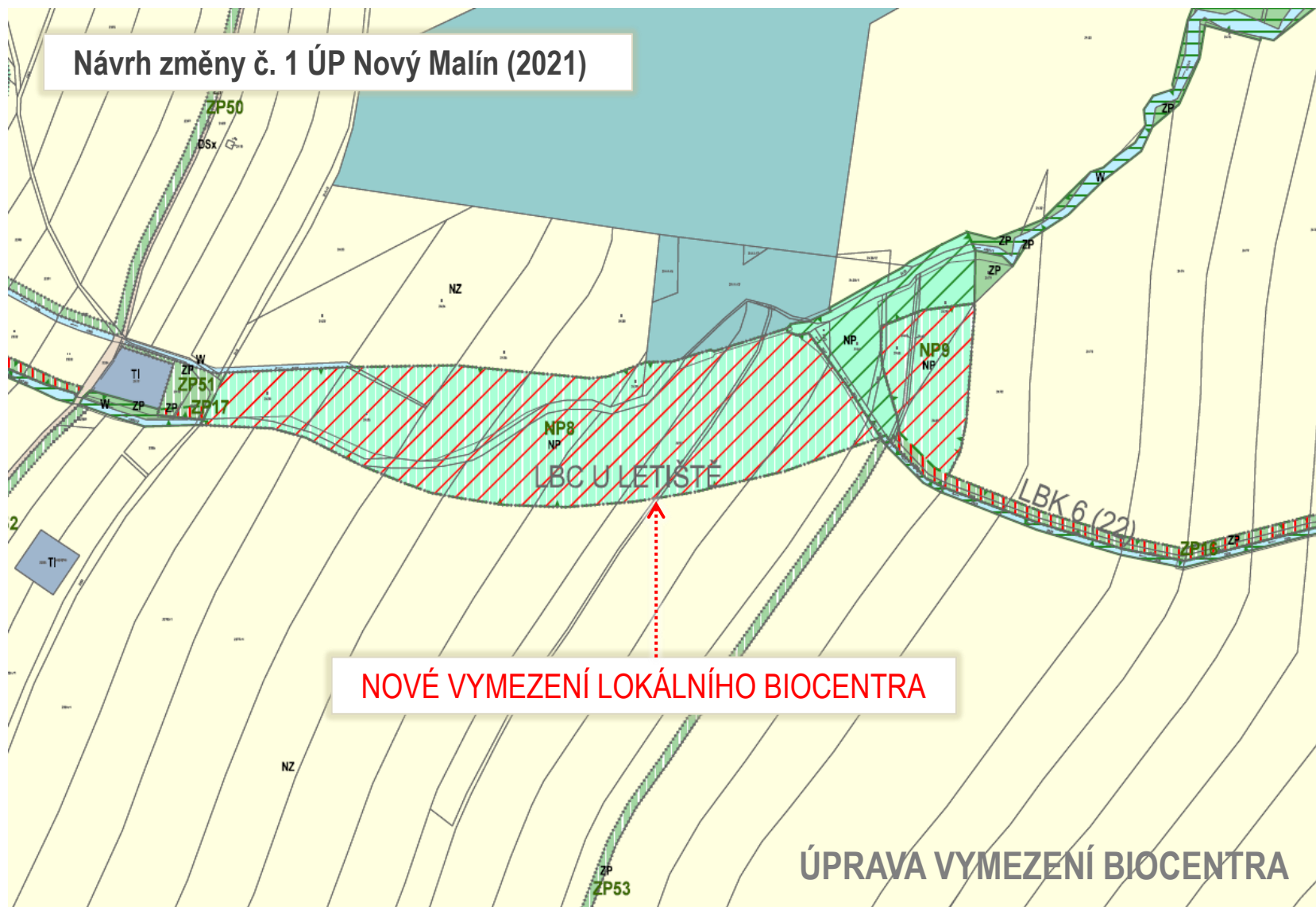
	NÁVRH NA ÚPRAVU VYMEZENÍ LOKÁLNÍHO BIOCENTRA
	NAVROVOVANÉ PÁSY LINIOVÉ ZELENE (INTERAKČNÍ PRVKY)
	NÁVRH NOVÉ VODNÍ PLOCHY
	NÁVRH NOVÝCH PLOCH PRO REALIZACI MOKŘADŮ
	ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY DLE VYMEZENÍ V PLATNÉM ÚZEMNÍM PLÁNU
	PLOCHY PRO REALIZACI ÚSES NAVRŽENÉ V PLATNÉM ÚZEMNÍM PLÁNU
	PLOCHY PRO REALIZACI LINIOVÉ ZELENE NAVRŽENÉ V PLATNÉM ÚZEMNÍM PLÁNU
	PLOCHY UVAŽOVANÉ PRO PREVENTIVNÍ OCHRANU ÚZEMÍ PŘED POVOĐNOVÝMI RIZIKY

- NÁVRH NA ÚPRAVU VYMEZENÍ LOKÁLNÍHO BIOCENTRA
- NAVROVANÉ PÁSY LINOVÉ ZELENĚ (INTERAKČNÍ PRVKY)
- NÁVRH NOVÉ VODNÍ PLOCHY
- NÁVRH NOVÝCH PLOCH PRO REALIZACI MOKŘADŮ
- ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY DLE
VYMEZENÍ V PLATNÉM ÚZEMNÍM PLÁNU
- PLOCHY PRO REALIZACI ÚSES NAVRŽENÉ V PLATNÉM ÚZEMNÍM PLÁNU
- PLOCHY PRO REALIZACI LINOVÉ ZELENĚ NAVRŽENÉ V PLATNÉM ÚZEMNÍM PLÁNU
- PLOCHY UVAŽOVANÉ PRO PREVENTIVNÍ OCHRANU ÚZEMÍ PŘED POVODŇOVÝMI RIZIKY

ÚPRAVA ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

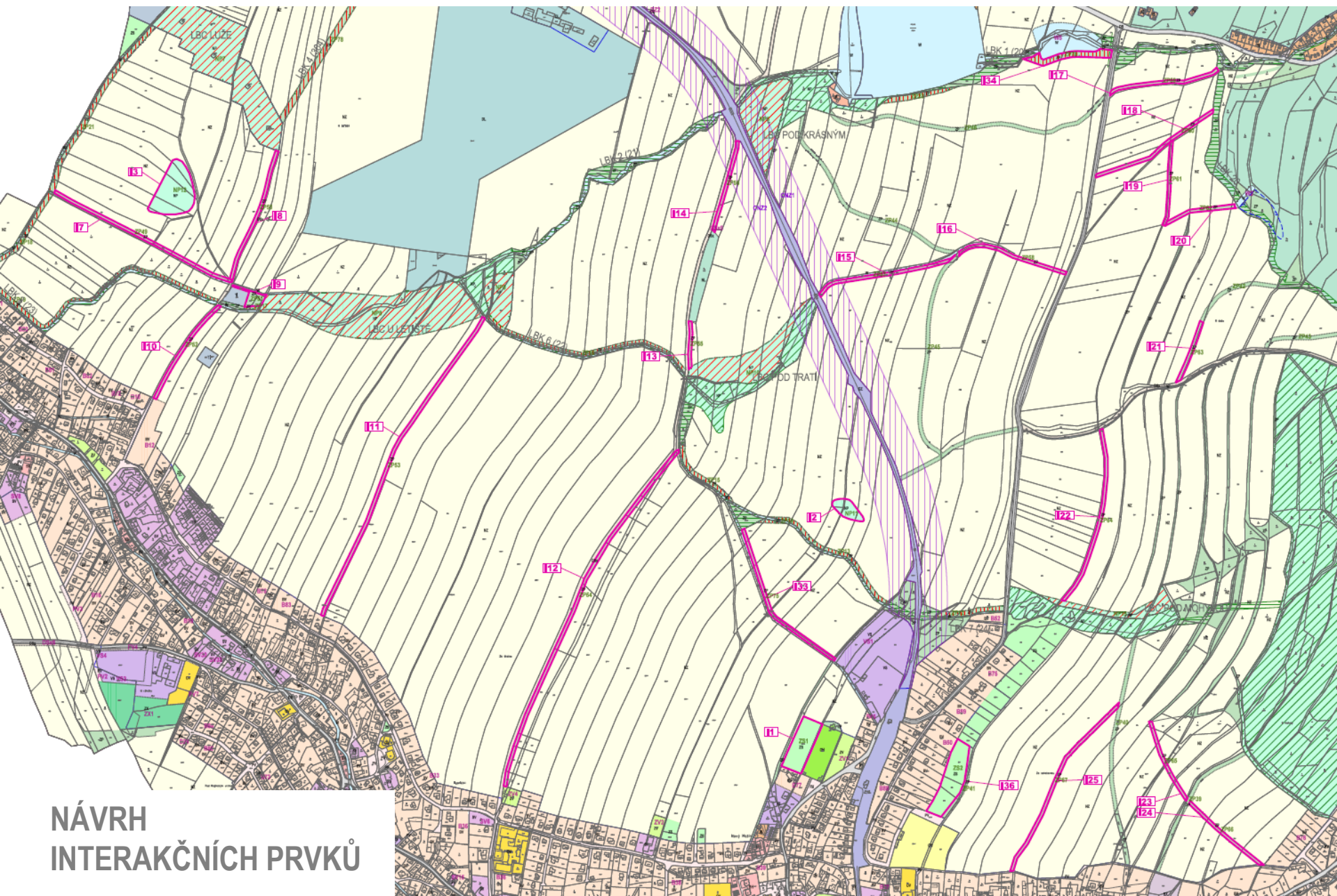
Návrh změny č. 1 ÚP Nový Malín (2021)

NOVÉ VYMEZENÍ LOKÁLNÍHO BIOCENTRA

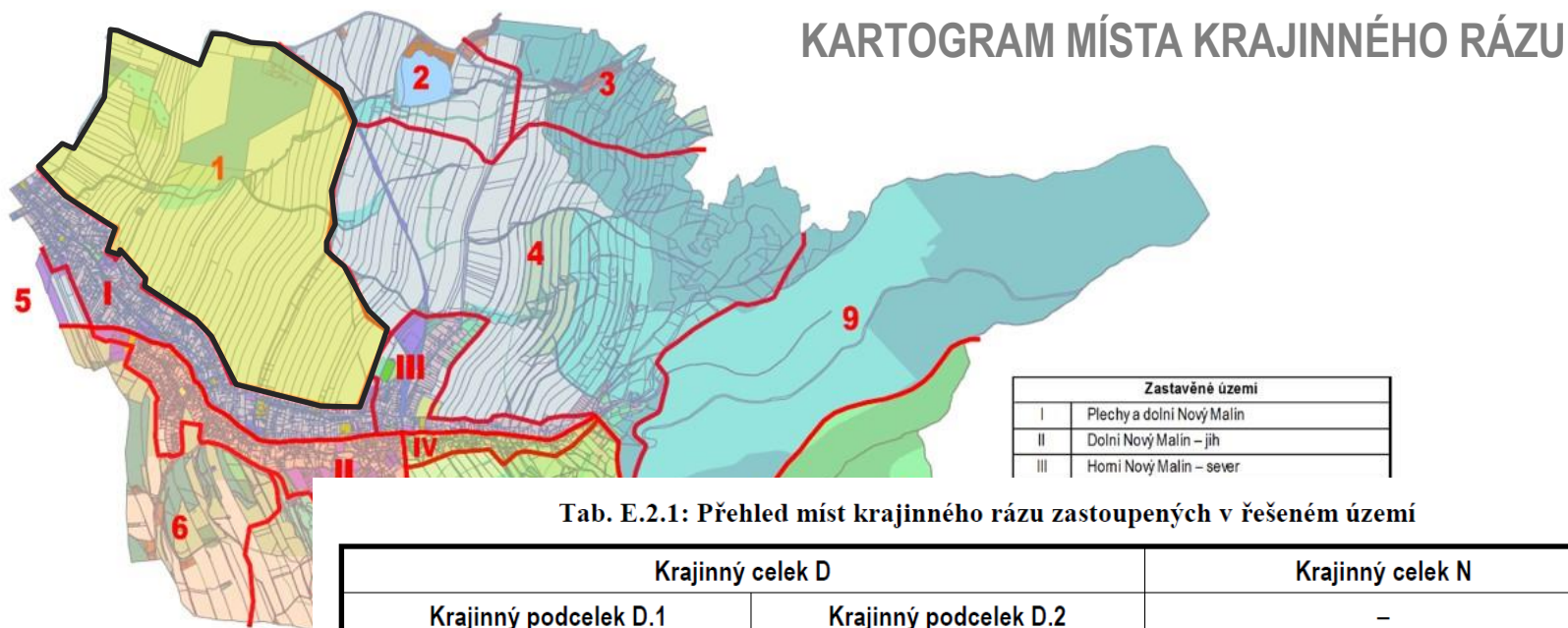
ÚPRAVA VYMEZENÍ BIOCENTRA

ÚPRAVA ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

NÁVRH
INTERAKČNÍCH PRVKŮ

2. PŘEHLED RÁMCOVÝCH OPATŘENÍ V JEDNOTLIVÝCH VYMEZENÝCH MÍSTECH KRAJINNÉHO RÁZU

Tab. E.2.1: Přehled míst krajinného rázu zastoupených v řešeném území

Nezastavěné území	
1	Malínská kotlina
2	Okolí vodní nádrže Krásné
3	Hraběšické údolí
4	Malínské meze
5	Šumperská kotlina
6	Hrabišinská pahorkatina
7	Hrabišinské sedlo
8	Kobyta
9	Malínská rokle
10	Horní údolí Loučky
11	Horní údolí Mýdlového potoka
12	Střední údolí Mýdlového potoka
13	Horní Mladoňovsko
14	Údolí Václavovského potoka

Krajinný celek D				Krajinný celek N	
Krajinný podcelek D.1		Krajinný podcelek D.2		–	
Nezastavěné území					
1	Malínská kotlina	6	Hrabišinská pahorkatina	8	Kobyla
2	Okolí vodní nádrže Krásné	7	Hrabišinské sedlo	10	Horní údolí Loučky
3	Hraběšické údolí			11	Horní údolí Mýdlového potoka
4	Malínské meze			12	Střední údolí Mýdlového potoka
5	Šumperská kotlina			13	Horní Mladoňovsko
9	Malínská rokle			14	Údolí Václavovského potoka
Zastavěné území					
I	Plechý a dolní Nový Malín	II	Dolní Nový Malín – jih	V	Mladoňov
III	Horní Nový Malín – sever	IV	Horní Nový Malín – jih		

- Rizika v Malínské kotlině představují **tlak na zvyšování zastavěné plochy z přilehlých lokalit**. Požadavky na zastavování zemědělské půdy se objevují zejména z Nového Malína. Zde již jednou došlo k rozšíření zástavby tímto směrem, a to dostavbou druhé uliční fronty původní záhumenní cesty.
- Riziko rozšiřování zástavby z Vikýřovic a Šumperka je nižší, a to zejména díky ochranným pásmům vodních zdrojů. Byly rovněž registrovány **požadavky na rozšíření ploch letiště**, k jejichž zapracování následně nedošlo.
- Malínská kotlina **by měla i do budoucna zůstat hlavním produkčním prostorem v rámci řešeného území**. Měla by zde zůstat zachována orná půda a možnost zemědělského obhospodařování. Mělo by proto dojít pouze k takovým úpravám, které zajistí **udržitelné hospodaření, ale neznemožní zemědělskou činnost**. Jedná se tedy zejména o opatření vedoucí k realizaci krajinné zeleně, tedy pásy zeleně, aleje podél komunikací, liniová zeleň podél vodních toků (včetně dostatečného odstupu polí od břehové čáry) a prvky ÚSES.
- Je **žádoucí zajistit ochranu Nového Malína před větry ze severní strany** výsadbou liniové zeleně podél hranice zastavěného území. **Nemělo by docházet ke snižování výměry ploch orné půdy zatravňováním nebo zalesňováním.**
- Přínosná je **stabilizace cestní sítě** formou cyklistických stezek a účelových komunikací.
- V Malínské kotlině **by nemělo docházet k dalšímu rozšiřování zastavěných ploch nad rámec ploch navržených ve stávající územně plánovací dokumentaci.**

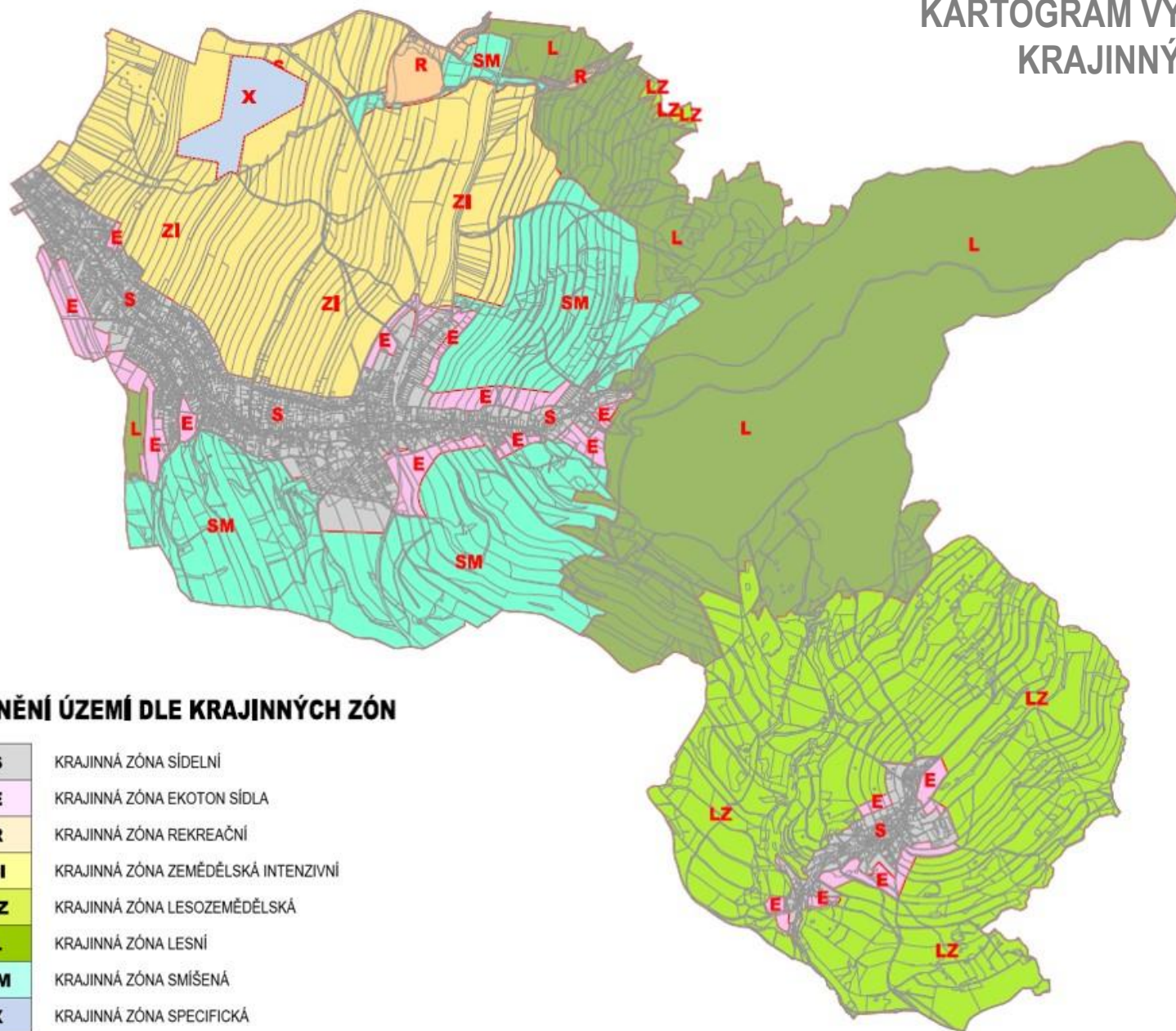
3. KRAJINNÉ ZÓNY

- **Krajinné zóny** jsou definovány jako „syntetické homogenizované **prostorové jednotky** (plošné a prostorové části krajiny/území), **kteřé se vyznačují obdobnými znaky krajinného rázu**, kvalitou krajinného obrazu a přítomností přírodních, kulturních a estetických hodnot území, které se od sousedních krajinných zón odlišují svými přírodními, popř. jinými charakteristikami a způsobem využití“ .
- Krajinné zóny řeší celé správní území obce (včetně jeho zastavěné / urbanizované části) a jsou vymezeny / určeny jako **základní nástroj** určený pro **naplňování požadavků stanoveného cílového stavu / kvality krajiny**

3. KRAJINNÉ ZÓNY

Číslo	Název krajinné zóny	Index
I	Krajinná zóna sídelní	S
II	Krajinná zóna ekoton sídla	E
III	Krajinná zóna rekreační	R
IV	Krajinná zóna zemědělská intenzivní	ZI
V	Krajinná zóna lesozemědělská	LZ
VI	Krajinná zóna lesní	L
VII	Krajinná zóna smíšená	SM
VIII	Krajinná zóna specifická	X

KARTOGRAM VYMEZENÍ KRAJINNÝCH ZÓN

ČLENĚNÍ ÚZEMÍ DLE KRAJINNÝCH ZÓN

S	KRAJINNÁ ZÓNA SÍDELNÍ
E	KRAJINNÁ ZÓNA EKOTON SÍDLA
R	KRAJINNÁ ZÓNA REKREAČNÍ
ZI	KRAJINNÁ ZÓNA ZEMĚDĚLSKÁ INTENZIVNÍ
LZ	KRAJINNÁ ZÓNA LESOZEMĚDĚLSKÁ
L	KRAJINNÁ ZÓNA LESNÍ
SM	KRAJINNÁ ZÓNA SMÍŠENÁ
X	KRAJINNÁ ZÓNA SPECIFICKÁ

IV. Krajinná zóna zemědělská intenzivní (ZI)

Charakteristika

- Plochy mající rozhodující podíl zastoupení zemědělských kultur zaměřených na tržní produkci, včetně souvisejících účelových komunikací, odvodňovacích kanálů, protipovodňových opatření apod. Zahrnují geneticky nejúrodnější půdy s příznivými fyzikálními, biologickými a chemickými vlastnostmi využitelné k racionální intenzivní zemědělské velkovýrobě.

Žádoucí způsoby využívání

- rozdělení nadměrných bloků zemědělské půdy
- eliminace a minimalizace erozní ohroženosti půdy
- zvýšení diverzity pěstovaných plodin
- realizace prvků ÚSES
- výsadba krajinné zeleně
- revitalizace narušených a devastovaných ploch
- ochrana stávající krajinné zeleně rostoucí mimo les
- obnova v současnosti rozpadlých ovocných stromořadí a podpora zakládání nových stromořadí a liniových prvků krajinnotvorné zeleně
- zvyšování diverzity pěstovaných plodin
- zachování systému odvodnění a údržba povrchových vodních toků
- ochrana a zdůraznění drobných architektonických památek v krajině

Nežádoucí způsoby využívání

- scelování stávajících ploch (bloků) orné půdy
- rušení a likvidace solitérní a liniové zeleně podél cest a vodních toků
- rušení stávajících polních cest
- rušení či omezování stávajícího systému odvodnění a sítě vodních toků

Ohrožení, rizika

- oplocování a ohrazování pozemků směřující ke snižování prostupnosti krajiny
- zamokření či zatopení podzemní i povrchovou vodou

F. PREDIKCE A PROGNÓZA

F. PREDIKCE A PROGNÓZA

- 1. ORNÁ PŮDA**
- 2. VODNÍ TOKY A PLOCHY**
- 3. LESY A LESNÍ BIOTOPY**

Děkuji za pozornost

09/2021
dujka@volny.cz